ΣΚΕΨΗ · ΣΧΕΔΙΟ · ΑΠΟΦΑΣΗ

Μετά το άνοιγμα

Πώς βρίσκουμε σχέδιο
και διαλέγουμε κίνηση

24 ΜΑΘΗΜΑΤΑ · 12 ΑΣΚΗΣΕΙΣ · 4 ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

ΣΚΕΨΗ · ΣΧΕΔΙΟ · ΑΠΟΦΑΣΗ

Μετά το άνοιγμα

Πώς βρίσκουμε σχέδιο και διαλέγουμε κίνηση

Από τις πρώτες στρατηγικές επιλογές μέχρι τη σύγκριση σύνθετων σχεδίων.

---

24 μαθήματα · 12 ασκήσεις · 4 διαδρομές

Για εφήβους και ενήλικες που γνωρίζουν τους κανόνες και θέλουν να καταλαβαίνουν τι παίζουν μετά το άνοιγμα.

Πρώτη έκδοση · Οκτώβριος 2026

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ

Πώς θα δουλέψεις

Το άνοιγμα τελείωσε, αλλά η επόμενη κίνηση δεν είναι αυτονόητη. Αυτό το βιβλίο σε βοηθά να μετατρέπεις όσα βλέπεις στη σκακιέρα σε συγκεκριμένη απόφαση.

Δούλεψε μία θέση κάθε φορά

Δες τη θέση και τις ερωτήσεις στην πρώτη σελίδα του μαθήματος. Γράψε μια υποψήφια κίνηση, τον σκοπό της και την πιο ενοχλητική απάντηση που βρίσκεις. Μετά γύρισε τη σελίδα και σύγκρινε τη σκέψη σου με την εξήγηση.

Η λύση δείχνει ένα συνεπές σχέδιο και συζητά άλλες κινήσεις. Σε πολλές θέσεις υπάρχουν περισσότερες από μία καλές επιλογές. Η διαφωνία με την προτεινόμενη κίνηση είναι χρήσιμη όταν συνοδεύεται από σωστή παρατήρηση και υπολογισμό.

Δύο είδη παραδειγμάτων

Οι θέσεις μελέτης προκύπτουν από τις νόμιμες σειρές ανοίγματος που αναφέρονται στο κείμενο. Έχουν επιλεγεί για να απομονώνουν μια ιδέα και δεν αποδίδονται σε πραγματικούς παίκτες. Οι ιστορικές θέσεις συνοδεύονται από παίκτες, διοργάνωση ή πόλη και έτος.

Η ένδειξη «Στην παρτίδα» περιγράφει όσα παίχτηκαν. Η ένδειξη «Ενδεικτική συνέχεια» δείχνει μια πιθανή, ελεγμένη διαδρομή. Καμία από τις δύο δεν σημαίνει ότι ο αντίπαλος είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει την ίδια σειρά.

Διάλεξε τρόπο μελέτης

Με πραγματική σκακιέρα μπορείς να σταματάς μετά από κάθε κίνηση και να επαναλαμβάνεις την αξιολόγηση. Με τα συνοδευτικά PGN μπορείς να παίξεις τις συνέχειες σε εφαρμογή σκακιού. Στην πρώτη προσπάθεια κράτησε κλειστή την αξιολόγηση της μηχανής.

> Στο τέλος κάθε διαδρομής υπάρχουν τρεις ασκήσεις. Οι λύσεις τους βρίσκονται συγκεντρωμένες μετά την τελευταία διαδρομή. Χρησιμοποίησέ τες και για επανάληψη, αφού περάσει λίγος χρόνος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ

Πέντε ερωτήσεις πριν παίξεις

Η παρακάτω σειρά είναι βοήθημα σκέψης. Την προσαρμόζεις στη θέση και στον χρόνο που διαθέτεις.

1. Τι άλλαξε με την τελευταία κίνηση;

Έλεγξε σαχ, λήψεις, άμεσες απειλές και αφύλακτα κομμάτια. Μια επείγουσα τακτική ανάγκη μπορεί να προηγείται οποιουδήποτε στρατηγικού σχεδίου.

2. Ποια χαρακτηριστικά έχουν διάρκεια;

Σύγκρινε βασιλιάδες, υλικό, δομή πιονιών, χώρο, ανοιχτές γραμμές και δραστηριότητα κομματιών. Ξεχώρισε μια σταθερή αδυναμία από μια προσωρινή ευκαιρία.

3. Τι θέλω να αλλάξω;

Διάλεξε συγκεκριμένο στόχο: βελτίωση κομματιού, διάσπαση, περιορισμό αντίπαλου σχεδίου ή αλλαγή που σε ευνοεί. Βρες λίγες υποψήφιες κινήσεις που υπηρετούν αυτόν τον στόχο και σύγκρινε και ένα διαφορετικό σχέδιο.

4. Ποια είναι η δυνατή απάντηση;

Για κάθε υποψήφια αναζήτησε την πιο ενοχλητική αντίδραση. Υπολόγισε πρώτα τις αναγκαστικές κινήσεις και τις ενδιάμεσες απειλές. Μην δίνεις στον αντίπαλο βολικές κινήσεις μόνο για να λειτουργήσει η ιδέα σου.

5. Πώς κρίνω τη θέση που προκύπτει;

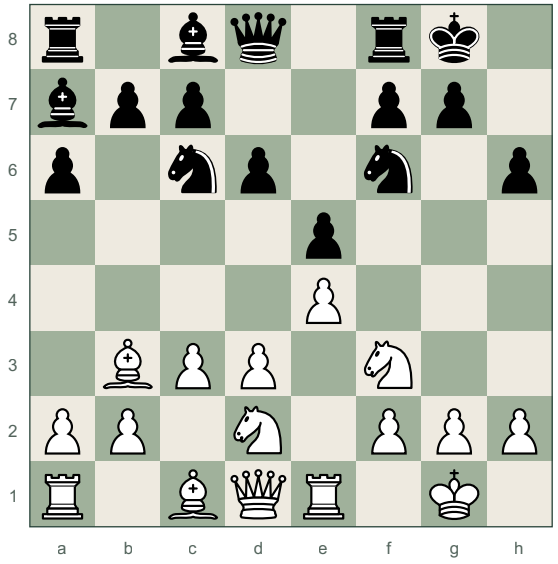
Στο τέλος του υπολογισμού κοίτα ξανά υλικό, ασφάλεια βασιλιά και δραστηριότητα. Μετά την πραγματική απάντηση του αντιπάλου, επανάλαβε τον έλεγχο. Ένα σχέδιο μπορεί να χρειάζεται αλλαγή πριν ολοκληρωθεί.

> Γράψε το σχέδιο ως πρόταση: «Θέλω να ..., επειδή ... . Θα ξεκινήσω με ... . Αν ο αντίπαλος ..., θα επανεξετάσω ...».

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Πώς ακούγεται η σκέψη

Ένα σύντομο παράδειγμα από την Ιταλική. Παίζουν τα Λευκά μετά από 9...h6.

«Η τελευταία κίνηση δεν επιτέθηκε άμεσα σε κομμάτι μου. Πριν συνεχίσω, ελέγχω τις δυνατότητες ...d5 και ...Be6.»

«Ο ίππος d2 κάνει λίγα και περιορίζει τον αξιωματικό c1. Θέλω να τον μεταφέρω στο g3 μέσω f1.»

«Συγκρίνω Nf1 με h3. Και οι δύο κινήσεις είναι χρήσιμες. Το h3 περιορίζει ...Bg4, ενώ το Nf1 αρχίζει αμέσως τη διαδρομή.»

Η πρώτη κίνηση και ο όρος της

Με 10.Nf1 η πρόθεση είναι Ng3. Αν όμως τα Μαύρα καταφέρουν ενεργητικό ...d5, πρέπει πρώτα να ελεγχθεί το κέντρο. Το σχέδιο περιέχει έναν προορισμό και έναν όρο που μπορεί να τον αλλάξει.

Τι δεν αρκεί ως εξήγηση

Το «έπαιξα μια φυσιολογική κίνηση» δεν περιγράφει στόχο. Το «θέλω επίθεση στον βασιλιά» είναι πολύ γενικό αν δεν γνωρίζεις ποια κομμάτια θα συμμετάσχουν και ποιες γραμμές θα ανοίξουν.

> Μια καλύτερη εξήγηση κατονομάζει το κομμάτι, τη διαδρομή του, τον σκοπό και την αντίπαλη ενέργεια που πρέπει να ελεγχθεί. Αυτό θα εξασκήσεις στα επόμενα μαθήματα.

ΕΝΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Διάβασε κινήσεις και διαγράμματα

Η σημειογραφία χρησιμοποιεί τα διεθνή λατινικά γράμματα. Τα πιόνια γράφονται χωρίς αρχικό γράμμα.

Σύμβολο	Σημασία	Παράδειγμα
K	Βασιλιάς	Kh1: ο βασιλιάς πηγαίνει στο h1
Q	Βασίλισσα	Qf3: η βασίλισσα πηγαίνει στο f3
R	Πύργος	Re1: ο πύργος πηγαίνει στο e1
B	Αξιωματικός	Bb7: ο αξιωματικός πηγαίνει στο b7
N	Ίππος	Nf1: ο ίππος πηγαίνει στο f1
x	Λήψη	Bxf6: ο αξιωματικός παίρνει στο f6
+ / #	Σαχ / ματ	Qh7+: σαχ με τη βασίλισσα
O-O / O-O-O	Μικρό / μεγάλο ροκέ	O-O-O: μεγάλο ροκέ

Όταν μπορούν να κινηθούν δύο ίδια κομμάτια

Rac1 σημαίνει ότι στο c1 πηγαίνει ο πύργος από την a-στήλη. R1c2 σημαίνει ότι στο c2 πηγαίνει ο πύργος από την πρώτη γραμμή. Nde2 σημαίνει ότι στο e2 πηγαίνει ο ίππος από τη d-στήλη.

Ποιος παίζει;

Το 18.Nd4 είναι λευκή κίνηση. Το 18...Qf8 είναι μαύρη κίνηση. Σε κάθε διάγραμμα αναφέρεται ποιος παίζει. Τα Λευκά εμφανίζονται πάντα στο κάτω μέρος, ώστε οι συντεταγμένες να παραμένουν σταθερές.

Στο διάγραμμα μετά τη συνέχεια, ένα διακριτικά τονισμένο τετράγωνο δείχνει πού κατέληξε η τελευταία κίνηση. Το πλήρες FEN κάθε αρχικής θέσης περιλαμβάνεται στο PGN.

ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Διάλεξε αφετηρία

Ξεκίνα από τις γνώσεις σου. Ένας παίκτης χωρίς επίσημο rating μπορεί να έχει σημαντική εμπειρία, ενώ ένας βαθμολογημένος παίκτης μπορεί να ωφεληθεί από εισαγωγική επανάληψη.

Διαδρομή	Ενδεικτική περιοχή	Τι εξασκείς
Α. Μαθαίνω να κοιτάζω	Εισαγωγική διαδρομή	Απειλές, ανάπτυξη, δραστηριότητα και συνεργασία.
Β. Τα πιόνια δείχνουν το σχέδιο	Περίπου 1400-1600 FIDE standard	Αλυσίδες, απομονωμένα πιόνια, χώροι και διασπάσεις.
Γ. Συγκρίνω σχέδια	Περίπου 1600-1800 FIDE standard	Αλλαγές, φυλάκια, αποκλεισμός και πραγματικοί στόχοι.
Δ. Ελέγχω και προσαρμόζομαι	Περίπου 1800-2200 FIDE standard	Αντίπαλες ιδέες, συγκεκριμένος υπολογισμός και αλλαγή σχεδίου.

Τι σημαίνει η ένδειξη δυσκολίας

Οι περιοχές είναι εκδοτικές εκτιμήσεις, με βάση τις απαιτούμενες έννοιες, τις εναλλακτικές και το βάθος υπολογισμού. Δεν αποτελούν επίσημη βαθμολόγηση των θέσεων και δεν μετατρέπουν έναν αριθμό σωστών απαντήσεων σε Elo.

Χρησιμοποιούμε FIDE standard ως κοινό σημείο αναφοράς. Το όριο δημοσίευσης rating είναι 1400, γι' αυτό η πρώτη διαδρομή ονομάζεται εισαγωγική και δεν παρουσιάζεται ως επίσημη κατηγορία «800 FIDE».

Πότε να προχωρήσεις

Όταν μπορείς να περιγράψεις τον στόχο, τη διαδρομή και μια σοβαρή απάντηση του αντιπάλου, δοκίμασε την επόμενη διαδρομή. Αν δυσκολεύεσαι μόνο στη σημειογραφία, παίξε τις κινήσεις σε σκακιέρα. Αν δυσκολεύεσαι να βρεις στόχο, επέστρεψε στη δομή πιονιών και στο λιγότερο ενεργό κομμάτι.

> Δεν χρειάζεται να περιμένεις να αλλάξει το rating σου για να διαβάσεις απαιτητικότερο κεφάλαιο. Οι ενδείξεις βοηθούν να επιλέξεις βάθος μελέτης.

Κανονισμός αναφοράς: FIDE Rating Regulations, άρθρα 7.1.2 και 7.2.1.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ · 1/2

Περιεχόμενα

Α. Μαθαίνω να κοιτάζω

Εισαγωγική διαδρομή

01 Πρώτα η απειλή, μετά το σχέδιο 11

02 Δώσε προορισμό στον ίππο 13

03 Ο πύργος βρίσκει ανοιχτή στήλη 15

04 Ο τελευταίος αξιωματικός 17

05 Στήριξε πριν προχωρήσεις 19

06 Ποιος πύργος πηγαίνει στη στήλη; 21

Ασκήσεις διαδρομής Α 23

Β. Τα πιόνια δείχνουν το σχέδιο

Περίπου 1400-1600 FIDE standard

07 Διάλεξε πού θα σπάσεις την αλυσίδα 25

08 Το απομονωμένο πιόνι δίνει δραστηριότητα 27

09 Παίζοντας εναντίον του απομονωμένου 29

10 Η επίθεση μειονότητας 31

11 Χώρος στην πτέρυγα της βασίλισσας 33

12 Το αντίθετο σχέδιο στην ίδια δομή 35

Ασκήσεις διαδρομής Β 37

ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ · 2/2

Περιεχόμενα

Γ. Συγκρίνω σχέδια

Περίπου 1600-1800 FIDE standard

13 Άλλαξε τον φύλακα του τετραγώνου 39
14 Ο αποκλεισμός γίνεται σχέδιο 41
15 Προετοίμασε τη σωστή διάσπαση 43
16 Το πιόνι αξίζει λιγότερο από τον χρόνο 45
17 Διπλασιασμός με συγκεκριμένο στόχο 47
18 Η ανοιχτή στήλη χρειάζεται είσοδο 49
Ασκήσεις διαδρομής Γ 51

Δ. Ελέγχω και προσαρμόζομαι

Περίπου 1800-2200 FIDE standard

19 Προετοίμασε το κέντρο και μέτρα το κόστος 53
20 Θυσία διαφοράς για να σταματήσει το σχέδιο 55
21 Κράτα τη μοναδική είσοδο 57
22 Δοκίμασε το σχέδιο από την άλλη πλευρά 59
23 Άλλαξε πτέρυγα όταν η θέση το επιτρέπει 61
24 Η επίθεση χρειάζεται ακριβή σειρά 63
Ασκήσεις διαδρομής Δ 65

Λύσεις των ασκήσεων 66
Μικρό λεξικό στρατηγικής 70
Φύλλο σκέψης για δικές σου παρτίδες 72
Προέλευση θέσεων και πηγές 73

Α

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Μαθαίνω να κοιτάζω

Απειλές, ανάπτυξη, δραστηριότητα και συνεργασία.

Στόχος: να συνδέεις μια παρατήρηση με μια χρήσιμη κίνηση. Ξεκίνα από τις απειλές και το λιγότερο ενεργό κομμάτι.

---

01 Πρώτα η απειλή, μετά το σχέδιο

02 Δώσε προορισμό στον ίππο

03 Ο πύργος βρίσκει ανοιχτή στήλη

04 Ο τελευταίος αξιωματικός

05 Στήριξε πριν προχωρήσεις

06 Ποιος πύργος πηγαίνει στη στήλη;

ΜΑΘΗΜΑ 01 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α

Πρώτα η απειλή, μετά το σχέδιο

Θέση μελέτης · Ιταλική παρτίδα

Ο μαύρος ίππος μόλις πήγε από το c6 στο a5. Πριν συνεχίσεις την ανάπτυξη, κοίτα τι άλλαξε. Ο αξιωματικός b3 δέχεται επίθεση και η επόμενη απόφαση καθορίζει ποια ελαφρά κομμάτια θα κρατήσεις.

Θέση 01 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 10.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο λευκό κομμάτι απειλεί η τελευταία κίνηση;
2. Θέλεις να επιτρέψεις την αλλαγή του ή να το διατηρήσεις;
3. Μετά την απόφασή σου, ποιο κομμάτι χρειάζεται ανάπτυξη;

Αν κολλήσεις

Αν επιτρέψεις ...Nxb3, μπορείς να ξαναπάρεις με το a-πιόνι. Σύγκρινε τη δομή και τα κομμάτια που μένουν.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.e4 e5 2.Nf3 Nc6 3.Bc4 Bc5 4.c3 Nf6 5.d3 d6 6.O-O O-O 7.Bb3 a6 8.Re1 Ba7 9.h3 Na5

ΜΑΘΗΜΑ 01 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 10.Bc2 διατηρεί τον αξιωματικό και τον τοποθετεί πίσω από το κέντρο. Η κίνηση υπηρετεί μια απλή συνέχεια: Nbd2, Nf1 και ενδεχομένως Ng3. Προστατεύεις ένα χρήσιμο κομμάτι πριν ασχοληθείς με το επόμενο.

Η απειλή δεν σημαίνει ότι ο αξιωματικός χάνεται υποχρεωτικά. Το ερώτημα είναι αν θέλεις να τον ανταλλάξεις με τον ίππο a5. Η αναγνώριση μιας απειλής περιλαμβάνει και την επιλογή να την επιτρέψεις συνειδητά.

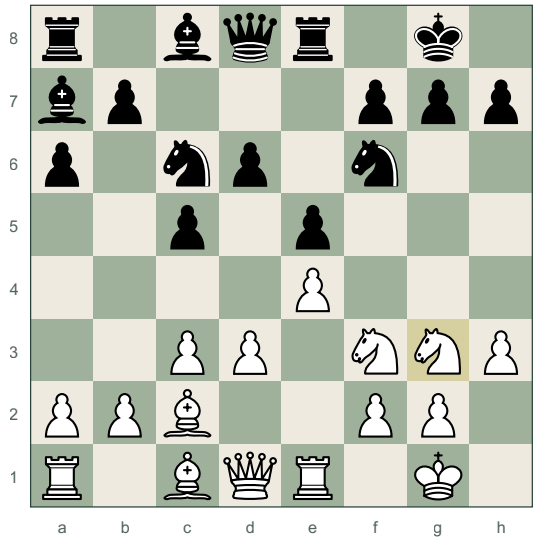
Οι άλλες κινήσεις

10.Nbd2 · Αναπτύσσει κομμάτι, αλλά επιτρέπει ...Nxb3 και axb3. Το υλικό παραμένει ίσο, όμως παραχωρείς τον αξιωματικό και αλλάζεις τη δομή σου.

10.d4 · Ανοίγει το κέντρο ενώ εκκρεμεί η επιλογή για τον αξιωματικό. Χρειάζεται να συγκρίνεις τόσο ...Nxb3 όσο και τις κεντρικές αλλαγές.

Ενδεικτική συνέχεια

10.Bc2 c5 11.Nbd2 Nc6 12.Nf1 Re8 13.Ng3

Μετά από 13.Ng3 · μαύρα

Τι άλλαξε

Ο αξιωματικός έμεινε στο c2 και ο ίππος έφτασε στο g3. Η εικόνα δεν προέκυψε από μία μαγική κίνηση, αλλά από δύο μικρές αποφάσεις που συνεργάζονται.

Η πλευρά του αντιπάλου

Με το ...c5 τα Μαύρα κέρδισαν χώρο και μπορούν να ετοιμάσουν ...d5. Πριν σκεφτείς επίθεση στον βασιλιά, ξανακοίτα το κέντρο.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

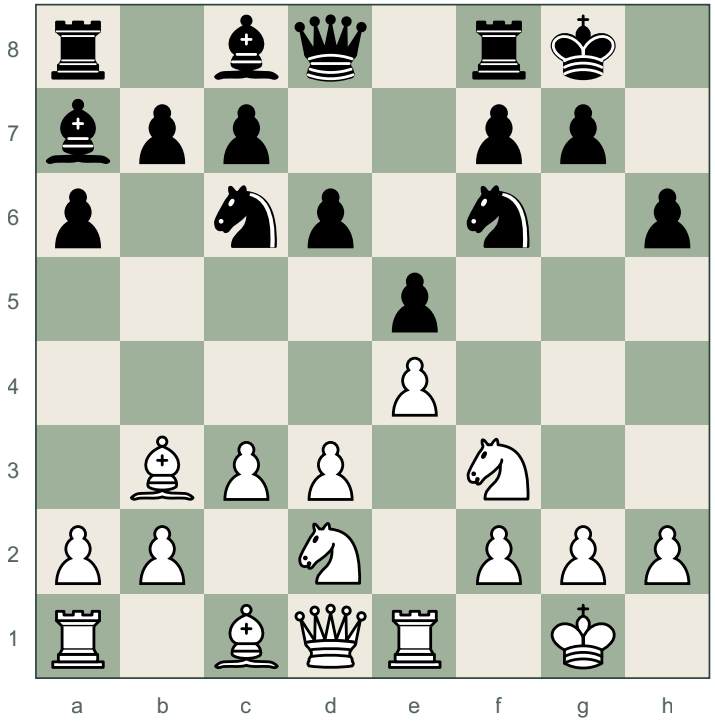
Αναγνώρισε την απειλή και έλεγξε τη συνέχεια. Μπορεί να σε συμφέρει να επιτρέψεις μια αλλαγή αντί να την αποφύγεις.

ΜΑΘΗΜΑ 02 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α

Δώσε προορισμό στον ίππο

Θέση μελέτης · Ιταλική παρτίδα

Και οι δύο βασιλιάδες έχουν κάνει ροκέ. Ο ίππος d2 είναι ανεπτυγμένος, αλλά έχει μικρή ακτίνα δράσης και εμποδίζει τον αξιωματικό c1. Η θέση προσφέρεται για βελτίωση χωρίς βιασύνη.

Θέση 02 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 10.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο λευκό κομμάτι έχει τις λιγότερες χρήσιμες επιλογές;
2. Από ποιο τετράγωνο μπορεί να περάσει για να πλησιάσει το κέντρο;
3. Ποια κεντρική διάσπαση των Μαύρων θα άλλαζε την προτεραιότητά σου;

Αν κολλήσεις

Η ανάπτυξη δεν τελειώνει όταν ένα κομμάτι φύγει από την αρχική του θέση. Δες τη διαδρομή d2-f1-g3.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.e4 e5 2.Nf3 Nc6 3.Bc4 Bc5 4.c3 Nf6 5.d3 d6 6.O-O O-O 7.Re1 a6 8.Bb3 Ba7 9.Nbd2 h6

ΜΑΘΗΜΑ 02 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 10.Nf1 δίνει στον ίππο προορισμό. Από το g3 θα κοιτάζει τα e4 και f5, ενώ ο αξιωματικός c1 αποκτά ελεύθερη διαγώνιο. Ο πύργος έχει ήδη φύγει από το f1, οπότε η διαδρομή είναι διαθέσιμη.

Το σχέδιο είναι ευέλικτο. Δεν δεσμεύεσαι να παίξεις Ng3 απέναντι σε κάθε απάντηση. Αν εμφανιστεί άμεσο ...d5, πρέπει πρώτα να κρίνεις τις κεντρικές αλλαγές.

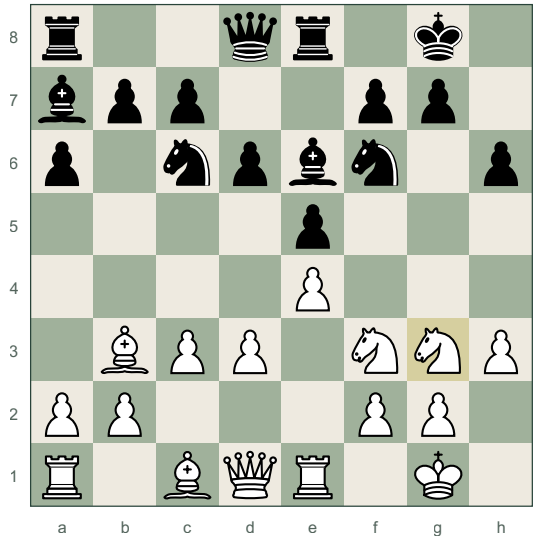
Οι άλλες κινήσεις

10.h3 · Εξίσου λογική προπαρασκευαστική κίνηση: περιορίζει ...Bg4 και δίνει τετράγωνο στον βασιλιά. Μπορεί να προηγηθεί του Nf1.

10.a4 · Αποκτά χώρο στην άλλη πτέρυγα και δυσκολεύει ...b5. Είναι διαφορετική χρήσιμη ιδέα, αλλά δεν λύνει ακόμη το ζήτημα του ίππου d2.

Ενδεικτική συνέχεια

10.Nf1 Re8 11.h3 Be6 12.Ng3

Μετά από 12.Ng3 · μαύρα

Τι άλλαξε

Ο ίππος βελτιώθηκε χωρίς να μετακινηθούν τα κεντρικά πιόνια. Τα Μαύρα όμως ανέπτυξαν τον αξιωματικό τους: κάθε πλευρά αξιοποίησε τον διαθέσιμο χρόνο.

Η πλευρά του αντιπάλου

Με ...Be6 τα Μαύρα αμφισβητούν τον αξιωματικό b3. Έλεγξε αν σε συμφέρει Bxe6 ή αν προτιμάς να επιτρέψεις την αλλαγή στο b3.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

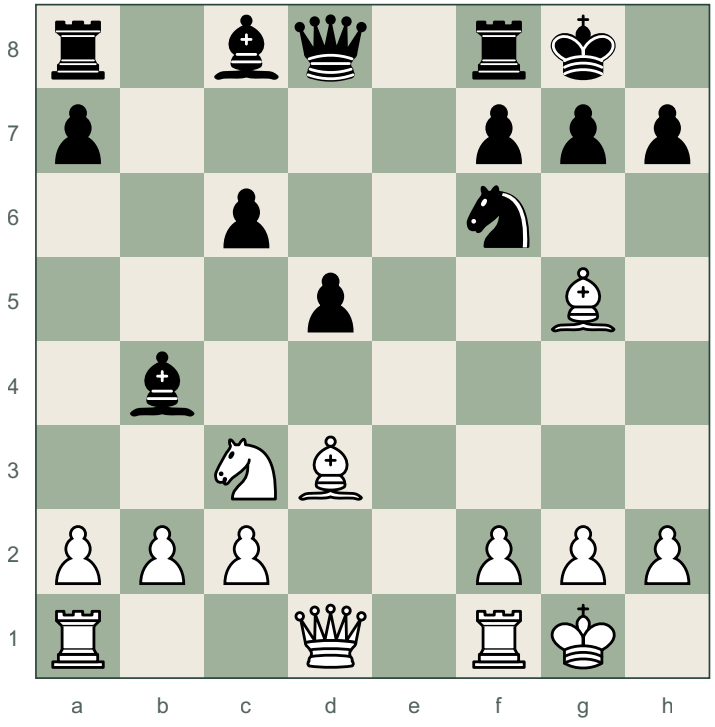
Βρες ένα κακό κομμάτι, έναν καλύτερο προορισμό και μια ασφαλή διαδρομή.

ΜΑΘΗΜΑ 03 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α

Ο πύργος βρίσκει ανοιχτή στήλη

Θέση μελέτης · Σκωτική παρτίδα

Τα e-πιόνια έχουν φύγει και η στήλη e είναι ανοιχτή. Ο πύργος f1 έχει καθαρή διαδρομή προς το e1. Τα Μαύρα διαθέτουν κέντρο με d5 και c6, άρα η δραστηριότητα χρειάζεται συγκεκριμένο χώρο.

Θέση 03 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 11.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποια στήλη δεν έχει πιόνι κανενός χρώματος;
2. Ποιος πύργος φτάνει εκεί με μία κίνηση;
3. Ποια ανάπτυξη μπορεί να κάνει ο μαύρος αξιωματικός c8;

Αν κολλήσεις

Ανοιχτή στήλη σημαίνει ελεύθερη διαδρομή για πύργους. Δεν σημαίνει ότι υπάρχει ήδη ασφαλές τετράγωνο εισβολής.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.e4 e5 2.Nf3 Nc6 3.d4 exd4 4.Nxd4 Nf6 5.Nc3 Bb4 6.Nxc6 bxc6 7.Bd3 d5 8.exd5 cxd5 9.O-O O-O 10.Bg5 c6

ΜΑΘΗΜΑ 03 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 11.Re1 συνδέει τον πύργο με τη στήλη που άνοιξαν οι αλλαγές. Το e7 μπορεί να αποκτήσει σημασία αργότερα, αλλά προς το παρόν προέχει η συνεργασία με τη βασίλισσα και τα ελαφρά κομμάτια.

Η θέση παραμένει περίπου ισορροπημένη. Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εξηγήσεις γιατί ο πύργος προτιμά μια ανοιχτή γραμμή, χωρίς να υποσχεθείς επίθεση που ακόμη δεν υπάρχει.

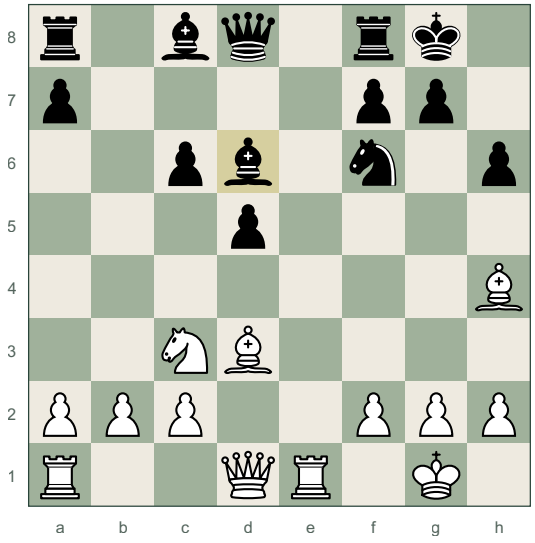
Οι άλλες κινήσεις

11.Qf3 · Ενεργοποιεί τη βασίλισσα και συνδέεται με πίεση στον βασιλιά ή στο κέντρο. Είναι επίσης εύλογη κίνηση.

11.h3 · Αφήνει χρόνο για μια χρήσιμη προφύλαξη. Δεν χάνει την παρτίδα, αλλά η επιλογή της χρειάζεται συγκεκριμένο λόγο.

Ενδεικτική συνέχεια

11.Re1 h6 12.Bh4 Bd6

Μετά από 12...Bd6 · λευκά

Τι άλλαξε

Ο πύργος πήρε θέση στην ανοιχτή στήλη. Ο μαύρος αξιωματικός μετακινήθηκε στο d6, από όπου κοιτάζει προς τον λευκό βασιλιά.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Μαύρα μπορούν να ολοκληρώσουν την ανάπτυξη με ...Be6 ή να διεκδικήσουν την e με ...Re8. Η στήλη θα χρειαστεί υποστήριξη, όχι απλή κατοχή.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

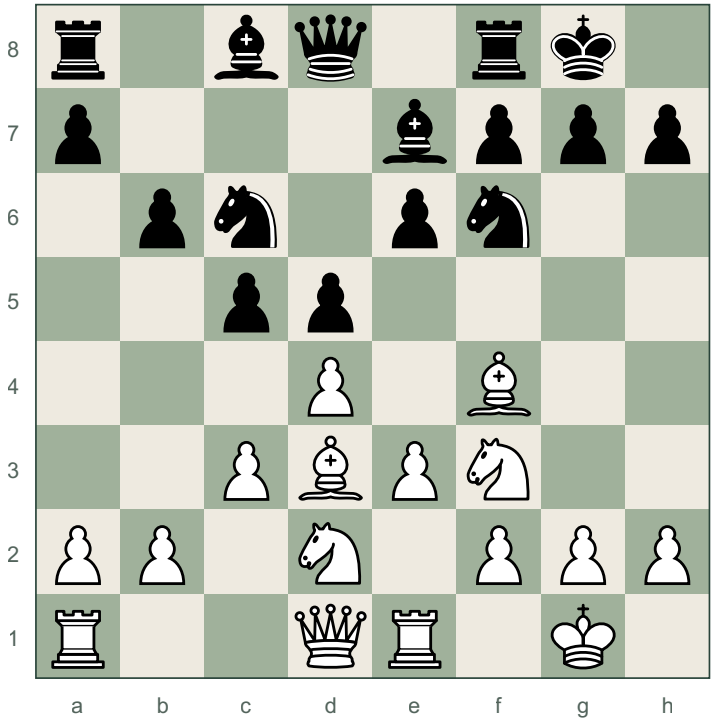
Διάλεξε στήλη μαζί με στόχο και δυνατότητα διείσδυσης. Η ανοιχτή γραμμή από μόνη της δεν κερδίζει.

ΜΑΘΗΜΑ 04 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α

Ο τελευταίος αξιωματικός

Θέση μελέτης · Σύστημα Λονδίνο

Παίζουν τα Μαύρα. Το ...b6 έχει ετοιμάσει θέση για τον αξιωματικό c8, αλλά εκείνος παραμένει αδρανής. Τα Λευκά διαθέτουν εύκολη ανάπτυξη και μπορούν να εγκαταστήσουν ίππο στο e5.

Θέση 04 · Παίζουν τα μαύρα · πριν από 9...

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο μαύρο κομμάτι δεν συμμετέχει ακόμη;
2. Ποια μακρά διαγώνιο μπορεί να χρησιμοποιήσει;
3. Πώς απαντάς σε μια συγκέντρωση λευκών δυνάμεων στο e5;

Αν κολλήσεις

Το ...b6 ήταν προετοιμασία. Η επόμενη κίνηση πρέπει να δώσει νόημα σε αυτή την προετοιμασία.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.d4 d5 2.Nf3 Nf6 3.Bf4 e6 4.e3 Be7 5.Bd3 O-O 6.Nbd2 c5 7.c3 Nc6 8.O-O b6 9.Re1

ΜΑΘΗΜΑ 04 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 9...Bb7 βάζει τον τελευταίο αξιωματικό στο παιχνίδι. Η διαγώνιος προς το e4 και τον λευκό βασιλιά μπορεί να ανοίξει μετά από κεντρικές αλλαγές. Παράλληλα, οι πύργοι πλησιάζουν στη συνεργασία.

Πριν αλλάξεις τη δομή με ...c4, σύγκρινε τι κερδίζεις και τι κλείνεις. Το κλείσιμο μπορεί να προσφέρει χώρο, αλλά στερεί την πίεση που ασκεί το c5 πάνω στο d4.

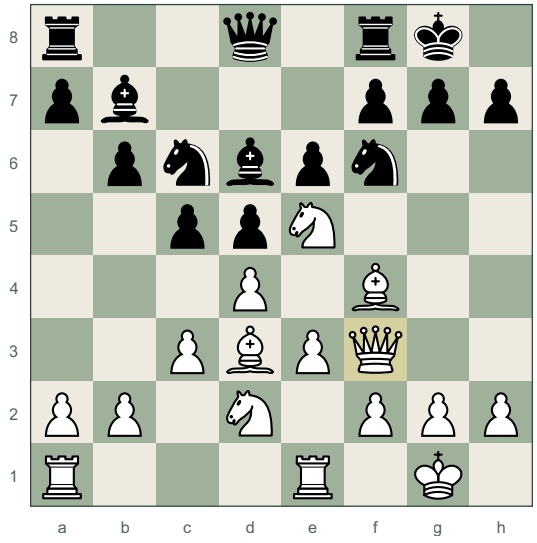
Οι άλλες κινήσεις

9...c4 · Κερδίζει χώρο και διώχνει τον αξιωματικό d3, αλλά δίνει στα Λευκά σαφέστερο κέντρο και περισσότερο χρόνο για επίθεση.

9...h6 · Έχει χρησιμότητα μόνο αν εξυπηρετεί συγκεκριμένη προφύλαξη. Αφήνει τον αξιωματικό c8 εκτός παιχνιδιού για ακόμη μία κίνηση.

Ενδεικτική συνέχεια

9...Bb7 10.Ne5 Bd6 11.Qf3

Μετά από 11.Qf3 · μαύρα

Τι άλλαξε

Και οι δύο πλευρές βελτίωσαν κομμάτια. Ο λευκός ίππος e5 και η βασίλισσα f3 δημιουργούν πραγματικές επιθετικές δυνατότητες, τις οποίες τα Μαύρα πρέπει πλέον να μετρήσουν.

Η πλευρά του αντιπάλου

Έλεγξε τα λευκά σαχ και τις θυσίες στο h7 πριν επιλέξεις ήσυχη κίνηση. Η ανάπτυξη έχει αξία όταν συνοδεύεται από επίγνωση των απειλών.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

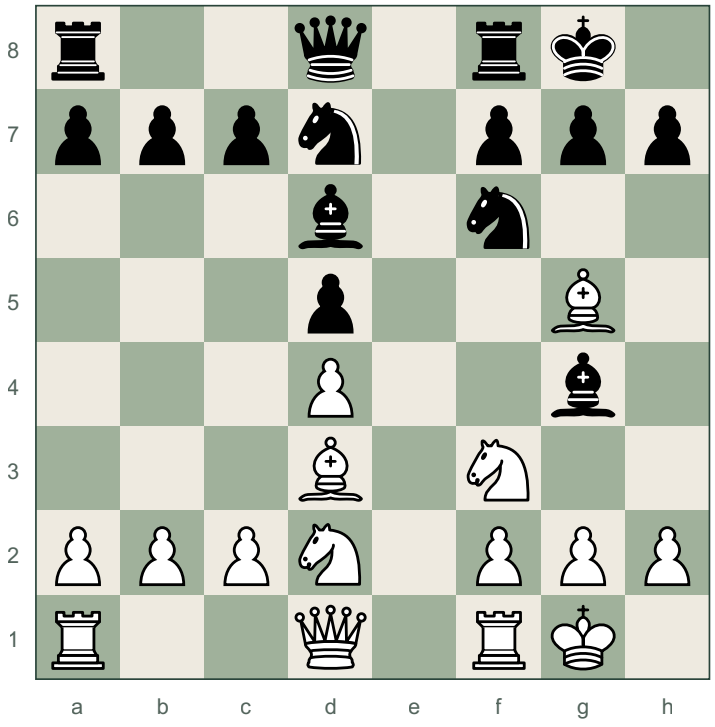
Όταν έχεις ήδη προετοιμάσει την ανάπτυξη ενός κομματιού, μην την αναβάλλεις χωρίς συγκεκριμένο κέρδος.

ΜΑΘΗΜΑ 05 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α

Στήριξε πριν προχωρήσεις

Θέση μελέτης · Γαλλική άμυνα, βαριάντα ανταλλαγής

Η συμμετρική δομή μπορεί να δώσει την εντύπωση ότι δεν υπάρχει σχέδιο. Στην πραγματικότητα, κάθε πλευρά πρέπει να αποφασίσει πώς θα στηρίξει το d-πιόνι και πότε θα διεκδικήσει περισσότερο χώρο.

Θέση 05 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 9.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο πιόνι θέλεις να παραμείνει σταθερό στο κέντρο;
2. Τι προσφέρει το c3 και τι προσφέρει, αντίθετα, το c4;
3. Ποιο κομμάτι θα μπορούσε να ακολουθήσει στην e-στήλη;

Αν κολλήσεις

Μια κίνηση στήριξης μπορεί να ελευθερώσει τα κομμάτια από την άμυνα ενός πιονιού.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.e4 e6 2.d4 d5 3.exd5 exd5 4.Nf3 Nf6 5.Bd3 Bd6 6.O-O O-O 7.Bg5 Bg4 8.Nbd2 Nbd7

ΜΑΘΗΜΑ 05 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 9.c3 στηρίζει το d4 και επιτρέπει ανάπτυξη γύρω από ένα σταθερό κέντρο. Μετά μπορούν να ακολουθήσουν Re1, Qc2 ή αναδιάταξη του ίππου d2, ανάλογα με τις κινήσεις των Μαύρων.

Αυτή είναι μία συνεπής επιλογή, όχι υποχρεωτικός κανόνας. Η άμεση c4 είναι πιο ενεργητική διεκδίκηση του κέντρου. Σύγκρινε τις αλλαγές που επιτρέπει πριν διαλέξεις τον πιο ήσυχο δρόμο.

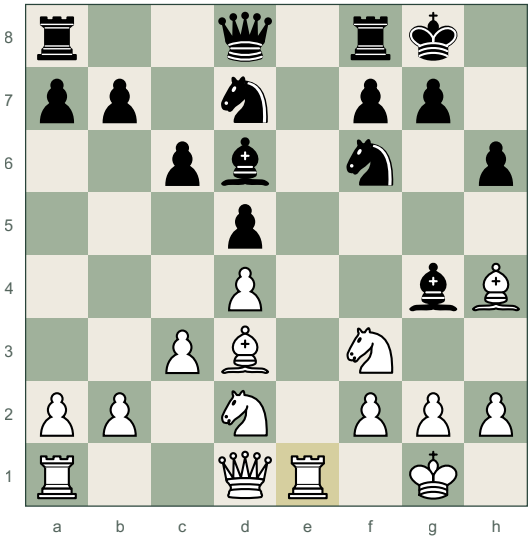
Οι άλλες κινήσεις

9.Re1 · Ενεργοποιεί αμέσως τον πύργο στην ανοιχτή e-στήλη. Ταιριάζει σε σχέδιο που κρατά διαθέσιμη και την προώθηση c4.

9.h3 · Ρωτά τον αξιωματικό g4 πού θέλει να μείνει. Είναι λογική προφύλαξη, αρκεί να έχεις υπολογίσει ...Bxf3.

Ενδεικτική συνέχεια

9.c3 h6 10.Bh4 c6 11.Re1

Μετά από 11.Re1 · μαύρα

Τι άλλαξε

Τα d-πιόνια στηρίζονται πλέον από c-πιόνια. Η επόμενη φάση αφορά κυρίως τα κομμάτια: πύργους στην e και βελτίωση των ίππων.

Η πλευρά του αντιπάλου

Το ...Bxf3 μπορεί να αλλάξει τη σύνθεση των ελαφρών κομματιών. Μην επαναλαμβάνεις μηχανικά τις κινήσεις του αντιπάλου επειδή η αρχική δομή ήταν συμμετρική.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

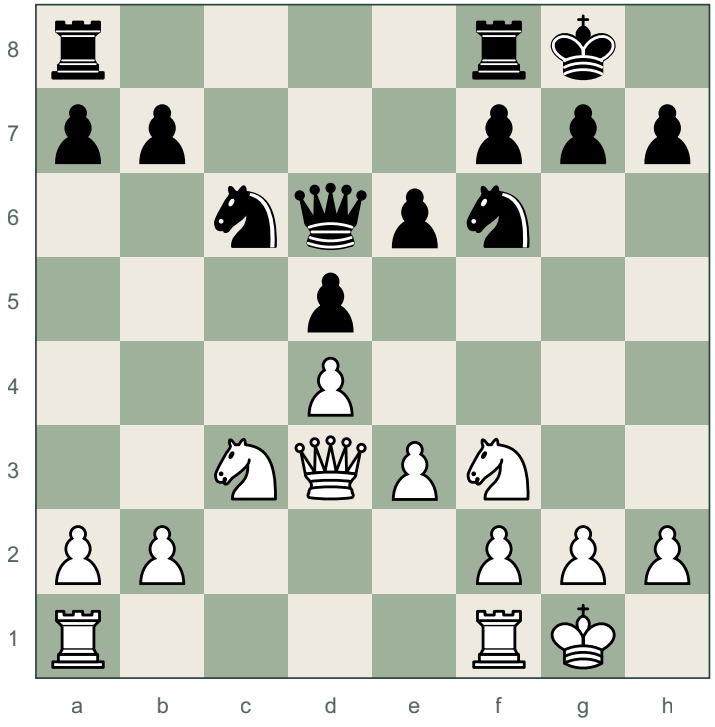
Η στήριξη έχει νόημα όταν επιτρέπει κάτι συγκεκριμένο στην επόμενη φάση.

ΜΑΘΗΜΑ 06 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α

Ποιος πύργος πηγαίνει στη στήλη;

Θέση μελέτης · Σλαβική άμυνα, βαριάντα ανταλλαγής

Η c-στήλη είναι ανοιχτή και οι περισσότεροι αξιωματικοί έχουν αλλάξει. Και οι δύο λευκοί πύργοι μπορούν να φτάσουν στο c1. Η επιλογή αφορά και τη δουλειά που θα απομείνει στον άλλο πύργο.

Θέση 06 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 12.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιον πύργο θα φέρεις στο c1 και γιατί;
2. Πώς θα μπορούσες να τους διπλασιάσεις χωρίς να εκτεθεί η βασίλισσα;
3. Ποια είσοδο διαθέτεις σήμερα στην αντίπαλη παράταξη;

Αν κολλήσεις

Μπορεί δύο κινήσεις να είναι εξίσου καλές. Το ζητούμενο είναι να περιγράψεις τη συνέχεια που ταιριάζει σε καθεμία.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.d4 d5 2.c4 c6 3.cxd5 cxd5 4.Nc3 Nf6 5.Nf3 Nc6 6.Bf4 Bf5 7.e3 e6 8.Bd3 Bxd3 9.Qxd3 Bd6 10.Bxd6 Qxd6 11.O-O O-O

ΜΑΘΗΜΑ 06 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 12.Rac1 φέρνει τον πύργο a1 στη βασική ανοιχτή στήλη και αφήνει τον άλλο διαθέσιμο για την e ή για μεταγενέστερο διπλασιασμό. Πριν φτάσουν και οι δύο στην c, μπορεί να χρειαστεί προφύλαξη από ...Nb4.

Το Rfc1 είναι επίσης απολύτως λογικό. Δεν υπάρχει κανόνας που να διαλέγει πάντοτε τον πύργο της πτέρυγας. Έλεγξε ποιο αρχικό τετράγωνο και ποια άλλη στήλη χρειάζονται κάλυψη.

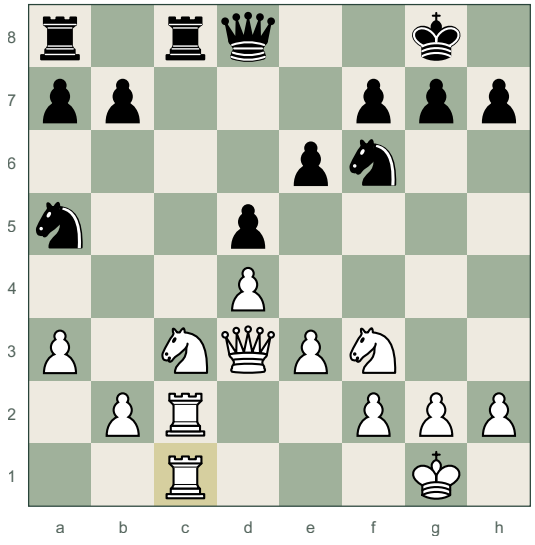
Οι άλλες κινήσεις

12.Rfc1 · Διεκδικεί την ίδια στήλη, κρατώντας τον πύργο a1 διαθέσιμο για κίνηση στην πτέρυγα της βασίλισσας. Η θέση το επιτρέπει.

12.a3 · Περιορίζει ...Nb4, αλλά δεν αναγκάζει τα Μαύρα να εγκαταλείψουν την c. Μπορεί να ενταχθεί στην προετοιμασία του διπλασιασμού.

Ενδεικτική συνέχεια

12.Rac1 Rfc8 13.a3 Qd8 14.Rc2 Na5 15.Rfc1

Μετά από 15.Rfc1 · μαύρα

Τι άλλαξε

Οι πύργοι συνεργάζονται, αλλά ο λευκός ίππος c3 βρίσκεται ακόμη μπροστά τους. Για πραγματική διείσδυση χρειάζεται ασφαλής μετακίνησή του και πρόσβαση σε χρήσιμο τετράγωνο.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Μαύρα ελέγχουν επίσης τη στήλη και μπορούν να αναζητήσουν αλλαγές. Μην συγχέεις τον διπλασιασμό με αυτόματο πλεονέκτημα.

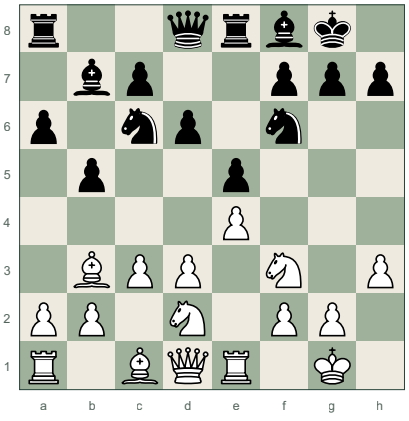
ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

Σύγκρινε ολόκληρη τη διάταξη των πύργων. Η πρώτη κίνηση είναι μόνο η αρχή του συντονισμού.

ΤΡΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α

Δοκίμασε τη σκέψη σου

Γράψε κίνηση, σκοπό και μια σοβαρή αντίπαλη απάντηση. Οι λύσεις βρίσκονται μετά την τελευταία διαδρομή.

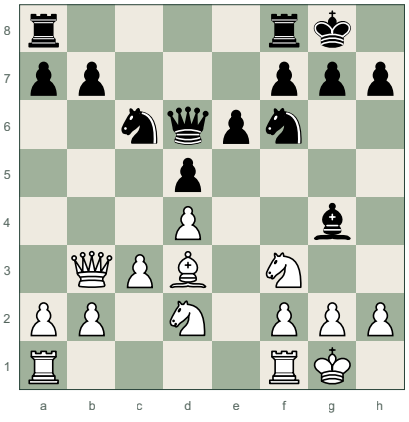
Παίζουν τα λευκά · πριν από 12.

Τ01 · Άλλο άνοιγμα, γνώριμη διαδρομή

Θέση μελέτης · Κλειστή Ισπανική παρτίδα

Πρότεινε διαδρομή για τον ίππο d2. Εξήγησε τι θα ελέγχει στο τέλος και ποια κεντρική αλλαγή θα μπορούσε να αλλάξει το σχέδιο.

Υπόδειξη: Το f1 είναι διαθέσιμο επειδή ο πύργος έχει ήδη πάει στο e1.

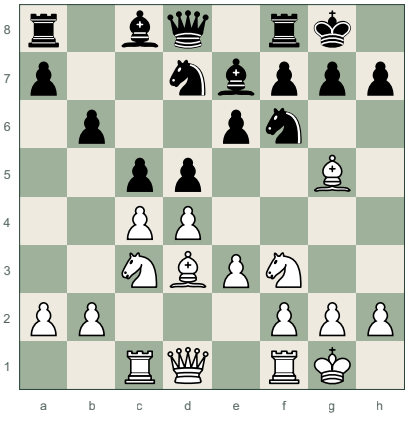
Παίζουν τα λευκά · πριν από 12.

Τ02 · Πύργος και ημιανοιχτή στήλη

Θέση μελέτης · Κάρο-Κανν, βαριάντα ανταλλαγής

Πού θα τοποθετούσες έναν πύργο; Ονόμασε σωστά τη στήλη και εξήγησε τι εμποδίζει την άμεση εισβολή.

Υπόδειξη: Στην e-στήλη δεν υπάρχει λευκό πιόνι, αλλά υπάρχει μαύρο στο e6.

Παίζουν τα μαύρα · πριν από 9...

Τ03 · Ολοκλήρωση της ανάπτυξης

Θέση μελέτης · Μη αποδεκτό γκαμπί της βασίλισσας

Παίζουν τα Μαύρα. Ποιο κομμάτι θέλει ανάπτυξη και πώς θα συμμετέχει μετά από αλλαγές στο d5;

Υπόδειξη: Το ...b6 έχει ήδη δημιουργήσει θέση για τον αξιωματικό c8.

Β

ΠΕΡΙΠΟΥ 1400-1600 FIDE STANDARD

Τα πιόνια δείχνουν το σχέδιο

Αλυσίδες, απομονωμένα πιόνια, χώροι και διασπάσεις.

Στόχος: να αναγνωρίζεις πού μπορεί να αλλάξει η δομή. Για κάθε διάσπαση, εξέτασε ποιος θα ξαναπάρει και ποιες γραμμές θα ανοίξουν.

---

07 Διάλεξε πού θα σπάσεις την αλυσίδα

08 Το απομονωμένο πιόνι δίνει δραστηριότητα

09 Παίζοντας εναντίον του απομονωμένου

10 Η επίθεση μειονότητας

11 Χώρος στην πτέρυγα της βασίλισσας

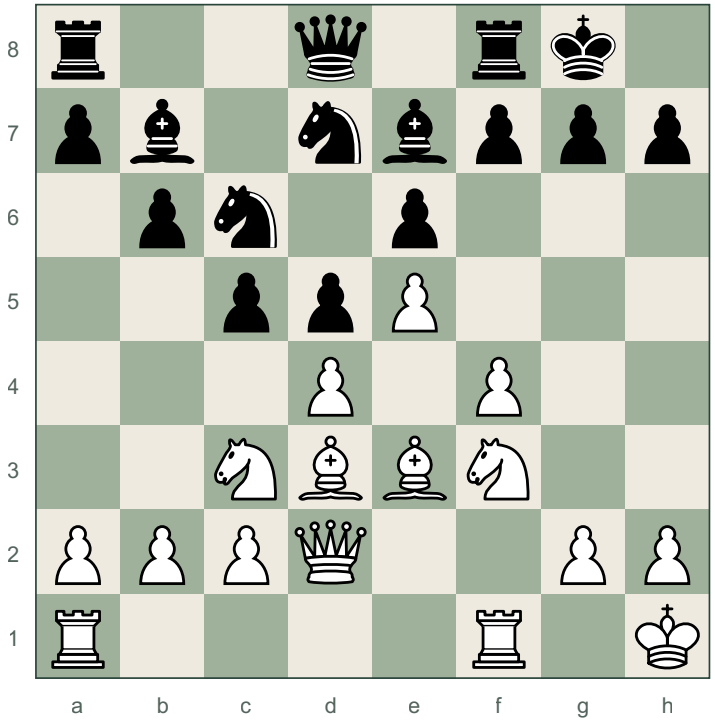
12 Το αντίθετο σχέδιο στην ίδια δομή

ΜΑΘΗΜΑ 07 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β

Διάλεξε πού θα σπάσεις την αλυσίδα

Θέση μελέτης · Γαλλική άμυνα, σύστημα Στάινιτς

Παίζουν τα Μαύρα. Η λευκή αλυσίδα d4-e5-f4 δίνει χώρο, αλλά προσφέρει και σημεία επαφής. Το c5 πιέζει τη βάση d4. Το f-πιόνι μπορεί να αμφισβητήσει το e5.

Θέση 07 · Παίζουν τα μαύρα · πριν από 11...

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποια λευκά πιόνια μπορείς να αμφισβητήσεις με πιόνια;
2. Τι κομμάτι θα ξαναπάρει στο d4 μετά από ...cxd4;
3. Γιατί το ...c4 μπορεί να διευκολύνει τον αντίπαλο;

Αν κολλήσεις

Μια προώθηση μπορεί να κερδίζει χώρο και ταυτόχρονα να σταματά τη δική σου πίεση.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Nc3 Nf6 4.e5 Nfd7 5.f4 c5 6.Nf3 Nc6 7.Be3 Be7 8.Qd2 O-O 9.Bd3 b6 10.O-O Bb7 11.Kh1

ΜΑΘΗΜΑ 07 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 11...cxd4 αλλάζει πρώτα το κέντρο και μετά αναζητά δραστηριότητα με ...Nc5. Η ιδέα είναι να δημιουργηθούν επαφές με τα λευκά κομμάτια και να μην παραμείνουν τα Μαύρα περιορισμένα πίσω από την αλυσίδα.

Το 11...f6 είναι επίσης σοβαρή, ενεργητική επιλογή. Χτυπά το e5 και ζητά διαφορετικό υπολογισμό: τι γίνεται μετά από exf6, ποιο κομμάτι ξαναπαίρνει και ποιες γραμμές ανοίγουν προς τον βασιλιά;

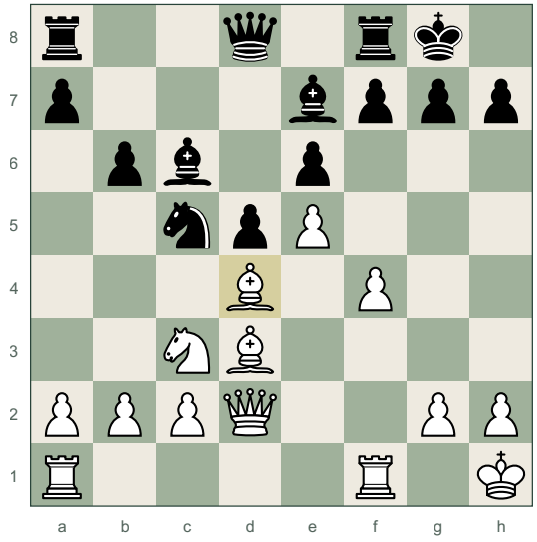
Οι άλλες κινήσεις

11...f6 · Δεύτερη θεματική διάσπαση, με ουσιαστική αξία στη συγκεκριμένη θέση. Μπορείς να τη διαλέξεις αν εξηγήσεις τις αλλαγές και την ασφάλεια του βασιλιά.

11...c4 · Διώχνει τον αξιωματικό d3, αλλά αποσύρει την πίεση από το d4. Τα Λευκά κερδίζουν πιο σταθερό κέντρο και ευκολότερη οργάνωση.

Ενδεικτική συνέχεια

11...cxd4 12.Nxd4 Nc5 13.Nxc6 Bxc6 14.Bd4

Μετά από 14.Bd4 · μαύρα

Τι άλλαξε

Τα πιόνια του κέντρου έδωσαν τη θέση τους σε ενεργά κομμάτια. Ο λευκός αξιωματικός d4 στηρίζει το e5, άρα η ιδέα ...f6 παραμένει σχετική.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Λευκά μπορούν να οργανώσουν αποκλεισμό και πίεση στην πτέρυγα του βασιλιά. Η κεντρική διάσπαση πρέπει να γίνει όσο διαθέτεις χρόνο να τη στηρίξεις.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

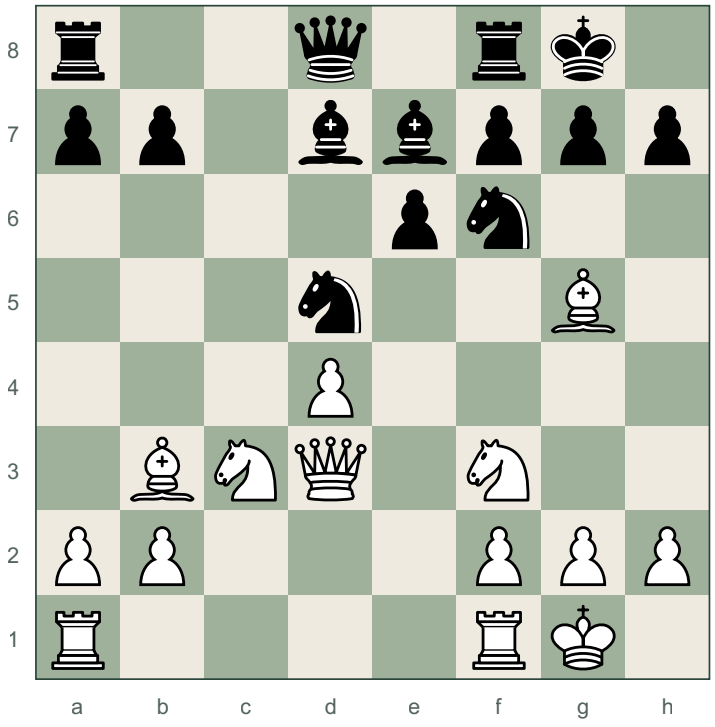
Μην ρωτάς μόνο πού έχεις χώρο. Ρώτα πού μπορείς να δημιουργήσεις χρήσιμη επαφή με την αντίπαλη δομή.

ΜΑΘΗΜΑ 08 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β

Το απομονωμένο πιόνι δίνει δραστηριότητα

Μποτβίνικ - Βίντμαρ · Νότιγχαμ, 1936

Το λευκό d4 είναι απομονωμένο: δεν υπάρχει λευκό πιόνι στις διπλανές στήλες για να το στηρίξει. Προσφέρει όμως χώρο και ελέγχει το e5. Τα λευκά κομμάτια μπορούν να αξιοποιήσουν αυτό το τετράγωνο.

Θέση 08 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 13.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο τετράγωνο προσφέρει το d4 στον ίππο;
2. Ποιες αλλαγές θα μείωναν τη λευκή δραστηριότητα;
3. Πού μπορεί να μετακινηθεί η βασίλισσα αν ο αντίπαλος χάσει χρόνο;

Αν κολλήσεις

Το ίδιο πιόνι μπορεί να είναι μακροπρόθεσμος στόχος και βραχυπρόθεσμη πηγή δραστηριότητας.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 08 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Με το 13.Ne5 ο Μποτβίνικ χρησιμοποιεί αμέσως το τετράγωνο που στηρίζει το d4. Η συνέχεια Rad1 ενισχύει το κέντρο και η βασίλισσα μπορεί να στραφεί προς τον βασιλιά. Η αξιολόγηση του πιονιού εξαρτάται από τη δραστηριότητα γύρω του.

Δεν χρειάζεται να επιτεθείς υποχρεωτικά επειδή έχεις απομονωμένο πιόνι. Πρέπει όμως να προσέχεις τις αλλαγές που αφαιρούν τη δυναμική σου χωρίς να λύνουν το πρόβλημα του d4.

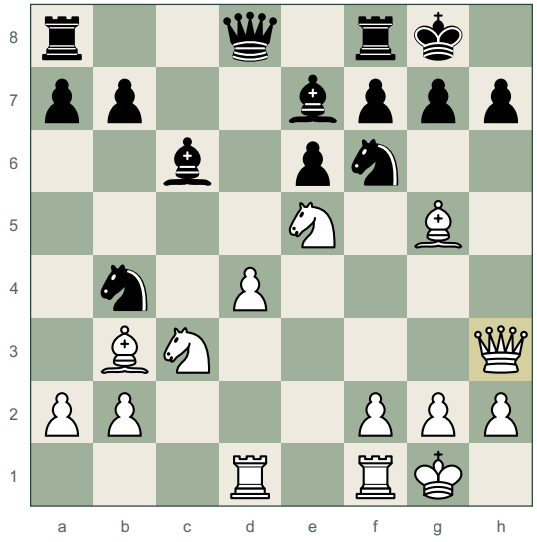
Οι άλλες κινήσεις

13.Nxd5 · Αλλάζει τον ίππο c3 με τον αποκλειστή d5, αλλά επιτρέπει ανακατάληψη. Μέτρησε τη νέα θέση, αντί να θεωρήσεις ότι κάθε αλλαγή λύνει την αδυναμία.

13.Rfe1 · Χρήσιμη ανάπτυξη πύργου στην ημιανοιχτή e-στήλη. Μπορεί να συνεργαστεί με Ne5 και παραμένει σοβαρή εναλλακτική.

Στην παρτίδα

13.Ne5 Bc6 14.Rad1 Nb4 15.Qh3

Μετά από 15.Qh3 · μαύρα

Τι άλλαξε

Η βασίλισσα έφτασε στο h3 και οι λευκές δυνάμεις κοιτούν προς τον βασιλιά. Το μαύρο ...Nb4 κέρδισε χρόνο πάνω στη βασίλισσα d3, αλλά δεν εξάλειψε την επιθετική προοπτική.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Μαύρα θέλουν αλλαγές, αποκλεισμό στο d5 και πίεση στο d4. Κάθε λευκή επιθετική κίνηση πρέπει να ελέγχει αν αυτό το πιόνι μένει ασφαλές.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

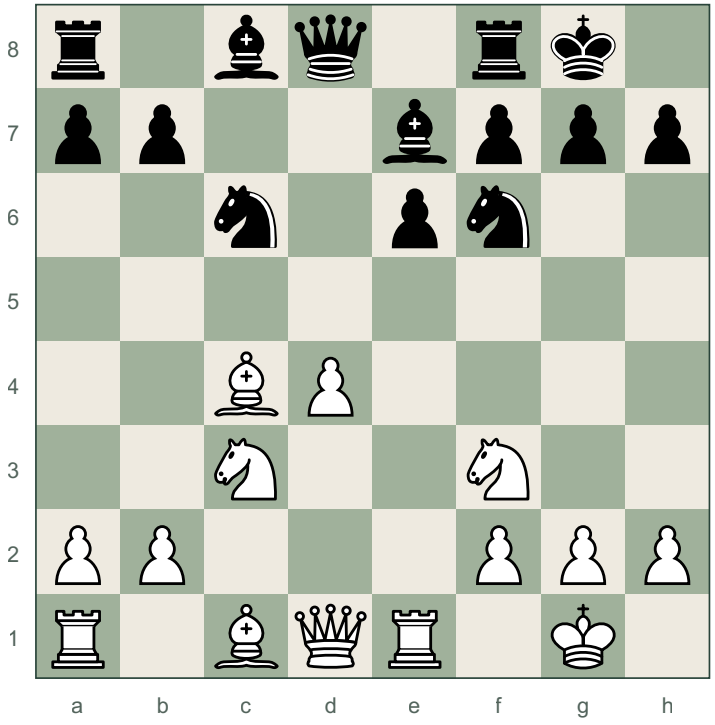
Με απομονωμένο πιόνι σύγκρινε δραστηριότητα και αλλαγές, όχι μόνο το σχήμα των πιονιών.

ΜΑΘΗΜΑ 09 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β

Παίζοντας εναντίον του απομονωμένου

Θέση μελέτης · Άμυνα Τάρας, δομή με απομονωμένο d4

Τώρα παίζουν τα Μαύρα εναντίον απομονωμένου λευκού d4. Είναι εύκολο να θυμηθείς τον κανόνα «βάλε ίππο μπροστά στο πιόνι». Πριν τον εφαρμόσεις, έλεγξε αν η ανάπτυξή σου έχει ολοκληρωθεί.

Θέση 09 · Παίζουν τα μαύρα · πριν από 10...

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο μαύρο κομμάτι παραμένει στην αρχική του θέση;
2. Τι θα προσφέρει η διάταξη ...b6 και ...Bb7;
3. Αν παίξεις ...Nd5, ποιες αλλαγές θα επιτρέψεις στα Λευκά;

Αν κολλήσεις

Ο αποκλεισμός χρειάζεται υποστήριξη. Ένα καλό τετράγωνο δεν ακυρώνει τις ανάγκες των υπόλοιπων κομματιών.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Nc3 c5 4.e3 Nf6 5.Nf3 Nc6 6.Bd3 dxc4 7.Bxc4 cxd4 8.exd4 Be7 9.O-O O-O 10.Re1

ΜΑΘΗΜΑ 09 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 10...b6 ετοιμάζει ...Bb7 και συνδέει τον αξιωματικό c8 με την κεντρική μάχη. Ακολουθούν ανάπτυξη πύργων και επιλογή της κατάλληλης στιγμής για αποκλεισμό ή αλλαγές. Τα Μαύρα δεν χρειάζεται να λύσουν όλα τα ζητήματα με μία κίνηση.

Το d4 είναι στόχος διάρκειας, όχι πιόνι που πέφτει αμέσως. Αν τα Λευκά αποκτήσουν επίθεση, προέχει η άμυνα. Αν ανοίξει ευκαιρία d4-d5, χρειάζεται νέος έλεγχος της δομής.

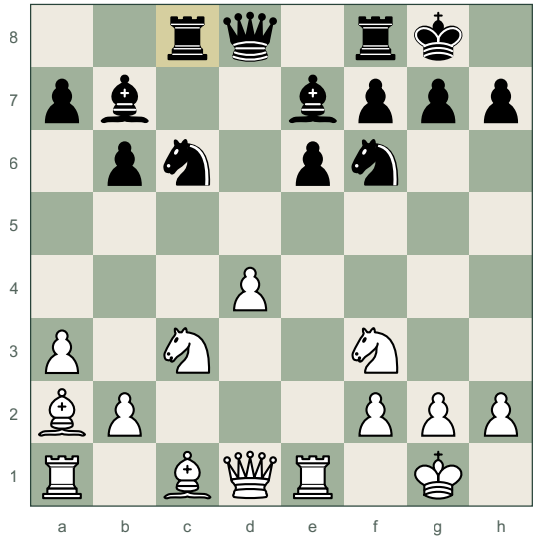
Οι άλλες κινήσεις

10...Nd5 · Το θεματικό τετράγωνο είναι σωστό, αλλά η βιαστική εγκατάσταση δεν ολοκληρώνει την ανάπτυξη. Τα Λευκά μπορούν να κρατήσουν δραστηριότητα με Bb3.

10...a6 · Υποστηρίζει πιθανό ...b5 και αποτελεί άλλη σοβαρή προετοιμασία ανάπτυξης. Έχει νόημα όταν σχεδιάζεις συγκεκριμένα τη διάταξη της πτέρυγας.

Ενδεικτική συνέχεια

10...b6 11.a3 Bb7 12.Ba2 Rc8

Μετά από 12...Rc8 · λευκά

Τι άλλαξε

Ο αξιωματικός b7 και ο πύργος c8 συμμετέχουν πλέον στο παιχνίδι. Ο στόχος d4 παραμένει, αλλά τα Μαύρα διαθέτουν καλύτερα μέσα για να τον περιορίσουν.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Λευκά θα αναζητήσουν Ne5, πίεση στον βασιλιά ή d5. Πριν επιλέξεις παθητική άμυνα του d5, έλεγξε αν μπορείς να αντιμετωπίσεις αυτές τις ιδέες ενεργητικά.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

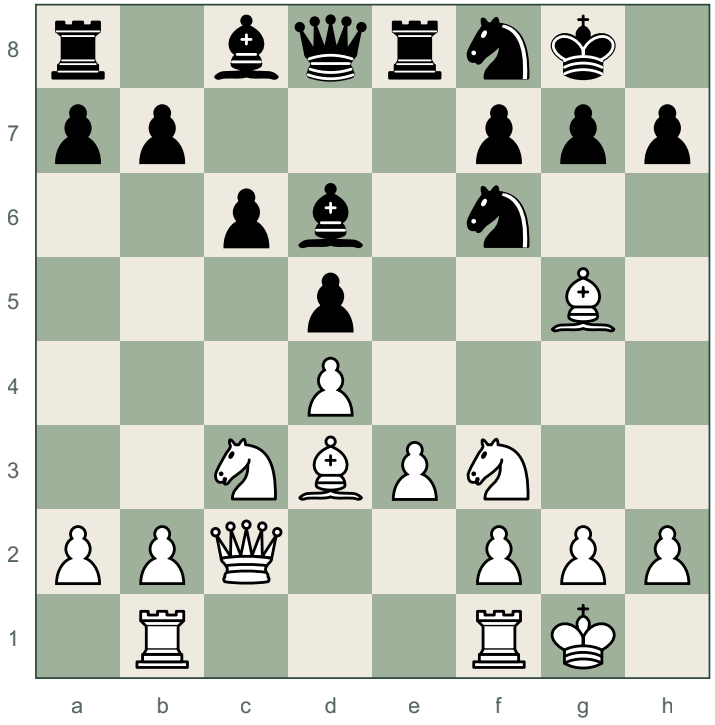
Ένας στρατηγικός κανόνας δίνει κατεύθυνση. Η συγκεκριμένη θέση αποφασίζει τη σειρά των κινήσεων.

ΜΑΘΗΜΑ 10 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β

Η επίθεση μειονότητας

Θέση μελέτης · Μη αποδεκτό γκαμπί, δομή Κάρλσμπαντ

Τα Λευκά έχουν δύο πιόνια στην πτέρυγα της βασίλισσας απέναντι σε τρία μαύρα. Μπορούν παρ' όλα αυτά να επιτεθούν εκεί, με στόχο να δημιουργήσουν αδυναμία αντί να κερδίσουν αμέσως υλικό.

Θέση 10 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 12.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Τι θέλεις να πετύχει η προώθηση b4-b5;
2. Ποια αδυναμία προκύπτει αν ακολουθήσουν bxc6 και ...bxc6;
3. Ποια δραστηριότητα μπορεί να δημιουργήσει ενδιάμεσα ο αντίπαλος;

Αν κολλήσεις

Στην επίθεση μειονότητας το πρώτο κέρδος είναι συχνά μια νέα δομή που προσφέρει σταθερό στόχο.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Nc3 Nf6 4.cxd5 exd5 5.Bg5 Be7 6.e3 O-O 7.Bd3 Nbd7 8.Nf3 Re8 9.O-O c6 10.Qc2 Nf8 11.Rab1 Bd6

ΜΑΘΗΜΑ 10 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 12.b4 αρχίζει την επίθεση μειονότητας. Η προώθηση b5 αμφισβητεί το c6. Αν τα Μαύρα ξαναπάρουν με το b-πιόνι, το c6 μπορεί να γίνει καθυστερημένο πιόνι σε ημιανοιχτή στήλη.

Η εικόνα δεν είναι αυτόματη. Αν η ανακατάληψη γίνει με πύργο, ο στόχος αλλάζει. Επίσης, τα Μαύρα διαθέτουν ...Bg4 και δραστηριότητα στο κέντρο. Η προπαρασκευαστική h3 είναι σοβαρή εναλλακτική πριν αρχίσει η προώθηση.

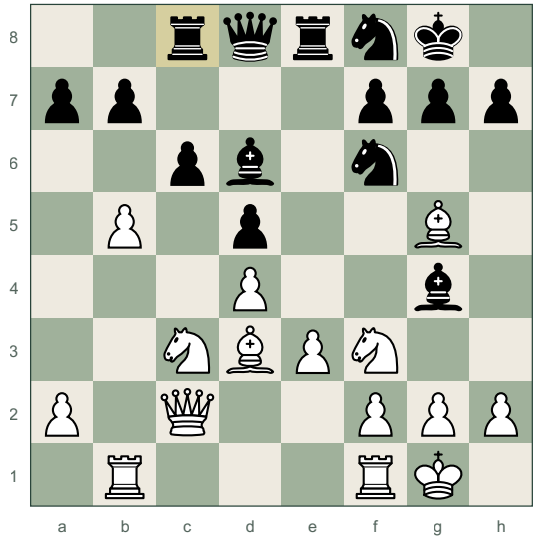
Οι άλλες κινήσεις

12.h3 · Περιορίζει ...Bg4 και κρατά διαθέσιμο το b4. Η προφύλαξη μπορεί να βελτιώσει τη σειρά του ίδιου σχεδίου.

12.e4 · Επιλέγει κεντρικό παιχνίδι. Μετά από ...dxe4 και Nxe4 η δομή αλλάζει εντελώς, οπότε χρειάζεται ξεχωριστή αξιολόγηση.

Ενδεικτική συνέχεια

12.b4 Bg4 13.b5 Rc8

Μετά από 13...Rc8 · λευκά

Τι άλλαξε

Η επαφή b5-c6 δημιουργήθηκε, αλλά τα Μαύρα ανέπτυξαν δύο κομμάτια. Πριν πάρεις στο c6, σύγκρινε ποιο μαύρο κομμάτι ή πιόνι θα ξαναπάρει.

Η πλευρά του αντιπάλου

Το ...Bg4 στρέφεται στον ίππο f3, ενώ η μαύρη δραστηριότητα μπορεί να στοχεύσει τον βασιλιά. Μην παρακολουθείς μόνο την πτέρυγα όπου επιτίθεσαι.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

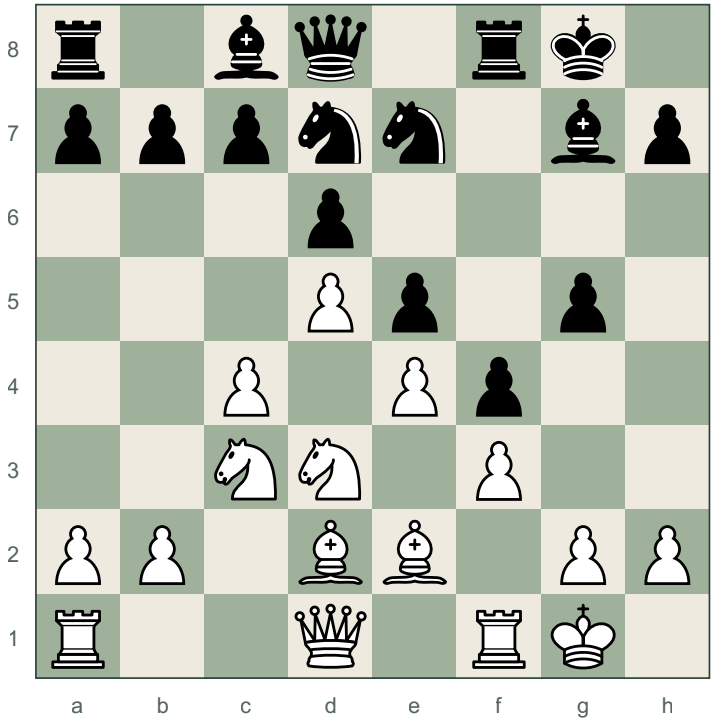
Δημιούργησε αδυναμία και μετά βρες τρόπο να την προσβάλεις. Τα δύο βήματα δεν είναι το ίδιο πράγμα.

ΜΑΘΗΜΑ 11 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β

Χώρος στην πτέρυγα της βασίλισσας

Θέση μελέτης · Ινδική του βασιλιά

Το κέντρο έχει κλείσει με λευκά πιόνια d5 και e4 απέναντι σε d6 και e5. Τα Μαύρα προωθούν πιόνια προς τον λευκό βασιλιά. Τα Λευκά πρέπει να αξιοποιήσουν τον χώρο τους στην άλλη πτέρυγα.

Θέση 11 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 13.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποια διάσπαση ανοίγει γραμμές κοντά στη λευκή υπεροχή χώρου;
2. Πώς υποστηρίζει το b4 την ιδέα c5;
3. Ποια μαύρη προώθηση απαιτεί συνεχή έλεγχο;

Αν κολλήσεις

Ο κλειστός κεντρικός σχηματισμός επιτρέπει παιχνίδι στις πτέρυγες, αλλά δεν σταματά το ρολόι του αντιπάλου.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.d4 Nf6 2.c4 g6 3.Nc3 Bg7 4.e4 d6 5.Nf3 O-O 6.Be2 e5 7.O-O Nc6 8.d5 Ne7 9.Ne1 Nd7 10.Nd3 f5 11.f3 f4 12.Bd2 g5

ΜΑΘΗΜΑ 11 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Με το 13.b4 τα Λευκά ετοιμάζουν c5. Η επαφή με το d6 μπορεί να ανοίξει στήλες για τους πύργους και να φέρει κομμάτια στην αντίπαλη πτέρυγα. Η προώθηση συνδέεται με υπαρκτό χώρο και συγκεκριμένο στόχο.

Το σχέδιο χρειάζεται ταχύτητα και έλεγχο. Το ότι επιτίθεσαι μακριά από τον βασιλιά σου δεν σημαίνει ότι μπορείς να αγνοήσεις ...g4 ή ...h5. Σε κάθε κίνηση σύγκρινε ποια απειλή φτάνει πρώτη.

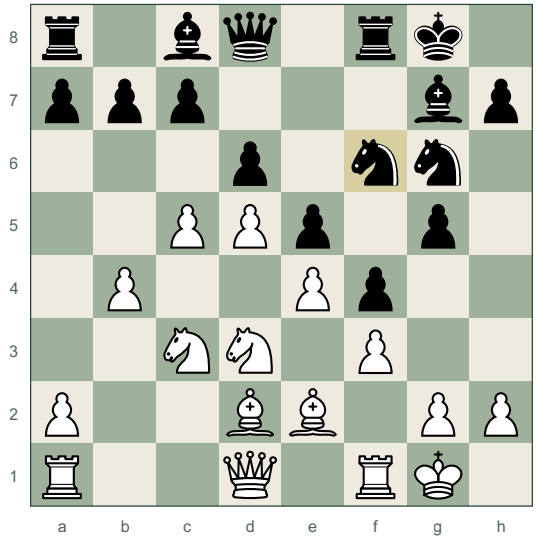
Οι άλλες κινήσεις

13.a4 · Επίσης χρήσιμο σχέδιο χώρου. Μπορεί να προκαλέσει ...a5 και να δημιουργήσει τετράγωνα για ίππους, όπως το b5.

13.h3 · Κάνει μια κίνηση στην πτέρυγα όπου πιέζουν τα Μαύρα και δίνει επιπλέον σημείο επαφής. Χρειάζεται συγκεκριμένο αμυντικό όφελος για να δικαιολογηθεί.

Ενδεικτική συνέχεια

13.b4 Ng6 14.c5 Nf6

Μετά από 14...Nf6 · λευκά

Τι άλλαξε

Τα Λευκά πιέζουν πλέον το d6. Οι μαύροι ίπποι κατευθύνονται προς τον βασιλιά. Η θέση είναι αγώνας συντονισμού, όχι διαγωνισμός άκριτης προώθησης πιονιών.

Η πλευρά του αντιπάλου

Παρακολούθησε ...g4, τις αλλαγές στο f3 και το άνοιγμα της h-στήλης. Μερικές φορές μια αμυντική κίνηση είναι απαραίτητη πριν συνεχίσει το c5-c6.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

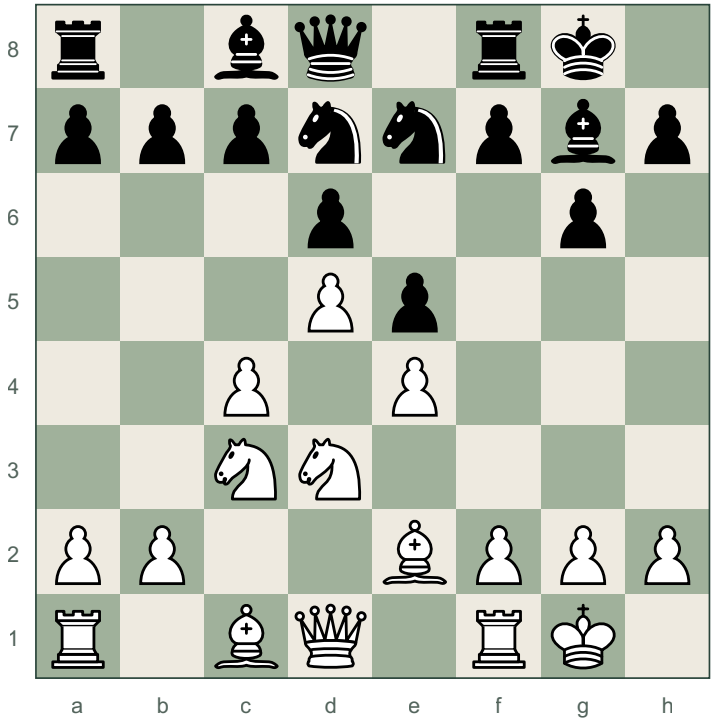
Ο χώρος δείχνει πού μπορείς να παίξεις. Οι απειλές δείχνουν πόσο χρόνο διαθέτεις.

ΜΑΘΗΜΑ 12 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β

Το αντίθετο σχέδιο στην ίδια δομή

Θέση μελέτης · Ινδική του βασιλιά

Παίζουν τα Μαύρα σε προηγούμενο σημείο της ίδιας δομής. Το κέντρο είναι κλειστό και η πτέρυγα του βασιλιά προσφέρει δυνατότητα δημιουργίας επαφής με το λευκό e4.

Θέση 12 · Παίζουν τα μαύρα · πριν από 10...

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο μαύρο πιόνι μπορεί να αμφισβητήσει το e4;
2. Πώς αλλάζει το σχέδιο αν τα Λευκά πάρουν στο f5;
3. Τι αντιπαιχνίδι θα αναζητήσει ο αντίπαλος στην άλλη πτέρυγα;

Αν κολλήσεις

Δες τη διάσπαση ...f5 ως ερώτηση προς το κέντρο. Η συνέχεια εξαρτάται από την απάντηση.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση προκύπτει από: 1.d4 Nf6 2.c4 g6 3.Nc3 Bg7 4.e4 d6 5.Nf3 O-O 6.Be2 e5 7.O-O Nc6 8.d5 Ne7 9.Ne1 Nd7 10.Nd3

ΜΑΘΗΜΑ 12 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 10...f5 δημιουργεί την αναγκαία επαφή. Αν τα Λευκά στηρίξουν το e4 με f3, τα Μαύρα μπορούν να διαλέξουν ...f4 και να προετοιμάσουν ...g5-g4. Έτσι γεννιέται συγκεκριμένη επιθετική κατεύθυνση.

Αν τα Λευκά αλλάξουν στο f5, το κέντρο ανοίγει διαφορετικά. Τότε χρειάζεται να υπολογίσεις την ανακατάληψη και τη δραστηριότητα των κομματιών. Η ίδια πρώτη κίνηση δεν οδηγεί υποχρεωτικά στο ίδιο σχέδιο.

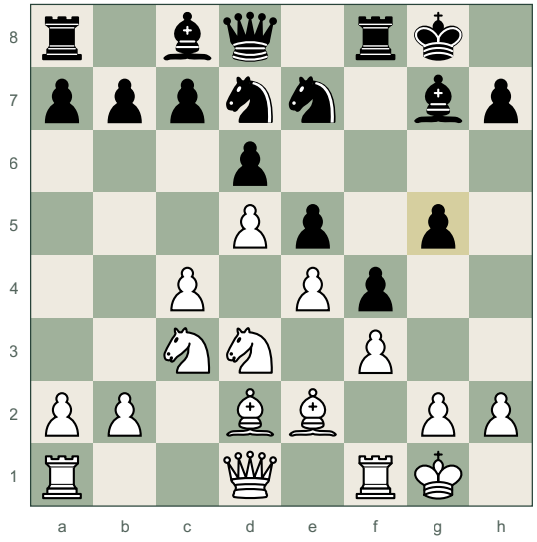
Οι άλλες κινήσεις

10...a5 · Μπορεί να περιορίσει λευκές προωθήσεις στην πτέρυγα της βασίλισσας. Είναι χρήσιμη προφύλαξη όταν συνδέεται με το μελλοντικό ...f5.

10...h6 · Έχει νόημα μόνο ως μέρος συγκεκριμένης προετοιμασίας. Από μόνη της δεν δημιουργεί την κεντρική επαφή που χρειάζονται τα Μαύρα.

Ενδεικτική συνέχεια

10...f5 11.f3 f4 12.Bd2 g5

Μετά από 12...g5 · λευκά

Τι άλλαξε

Φτάσαμε στη θέση του μαθήματος 11. Τώρα γνωρίζεις το σχέδιο και των δύο χρωμάτων: c5 για τα Λευκά, προετοιμασία ...g4 για τα Μαύρα.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Λευκά θα προσπαθήσουν να ανοίξουν την άλλη πτέρυγα με b4 και c5. Μια επιπλέον μαύρη προπαρασκευαστική κίνηση μπορεί να δώσει κρίσιμο χρόνο.

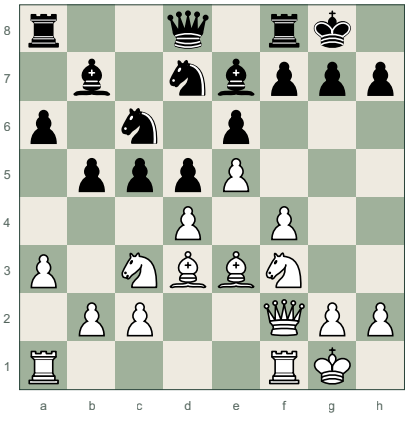
ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

Μάθε και το σχέδιο του άλλου χρώματος. Έτσι καταλαβαίνεις πότε πρέπει να δράσεις και πότε να αμυνθείς.

ΤΡΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β

Δοκίμασε τη σκέψη σου

Γράψε κίνηση, σκοπό και μια σοβαρή αντίπαλη απάντηση. Οι λύσεις βρίσκονται μετά την τελευταία διαδρομή.

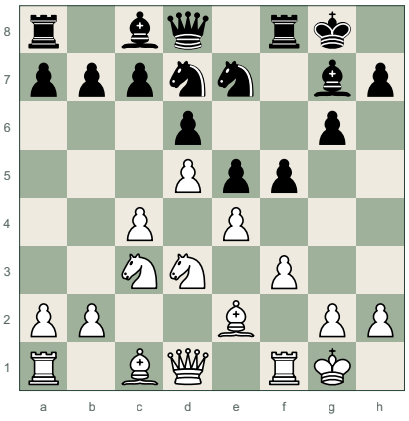
Παίζουν τα μαύρα · πριν από 12...

T04 · Η πίεση δεν μένει στην πτέρυγα

Θέση μελέτης · Γαλλική άμυνα

Παίζουν τα Μαύρα. Βρες δύο επαφές με τη λευκή αλυσίδα και διάλεξε μία. Τι πρέπει να υπολογίσεις αν γίνει αποδεκτή η αλλαγή;

Υπόδειξη: Τα ...f6 και ...cxd4 χτυπούν διαφορετικά σημεία της ίδιας δομής.

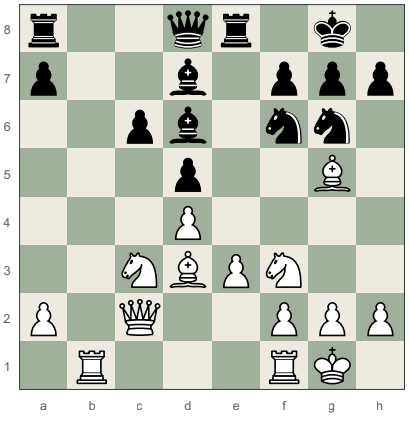
Παίζουν τα μαύρα · πριν από 11...

T05 · Κλείνω ή ανοίγω το κέντρο;

Θέση μελέτης · Ινδική του βασιλιά

Παίζουν τα Μαύρα. Σύγκρινε το κλείσιμο με ...f4 και την αλλαγή ...fxe4. Ποιο σχέδιο ακολουθεί κάθε επιλογή;

Υπόδειξη: Η απόφαση καθορίζει ποιες στήλες θα ανοίξουν και ποια πιόνια θα κινηθούν μετά.

Παίζουν τα λευκά · πριν από 15.

T06 · Δημιούργησες αδυναμία. Τώρα;

Θέση μελέτης · Δομή Κάρλσμπαντ

Τα Λευκά δημιούργησαν μαύρο πιόνι c6. Ποιο δικό τους κομμάτι εμποδίζει τη βασίλισσα να το πιέσει στη c-στήλη; Βρες χρήσιμη μετακίνησή του.

Υπόδειξη: Κοίτα τη διαδρομή c2-c6 και τον ίππο c3.

Γ

ΠΕΡΙΠΟΥ 1600-1800 FIDE STANDARD

Συγκρίνω σχέδια

Αλλαγές, φυλάκια, αποκλεισμός και πραγματικοί στόχοι.

Στόχος: να συγκρίνεις διαφορετικές βελτιώσεις. Περιέγραψε τι κερδίζεις, τι παραχωρείς και ποια ιδέα αποκτά ο αντίπαλος.

---

13 Άλλαξε τον φύλακα του τετραγώνου

14 Ο αποκλεισμός γίνεται σχέδιο

15 Προετοίμασε τη σωστή διάσπαση

16 Το πιόνι αξίζει λιγότερο από τον χρόνο

17 Διπλασιασμός με συγκεκριμένο στόχο

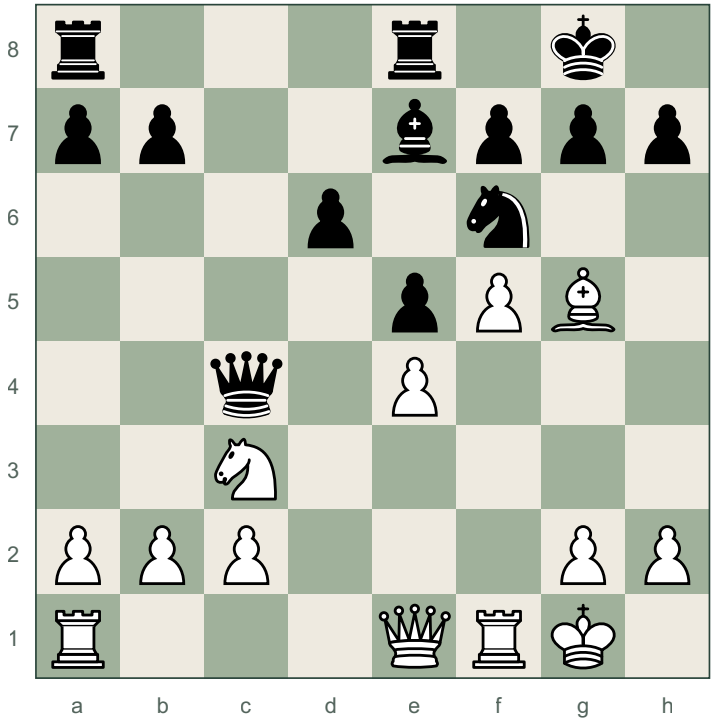
18 Η ανοιχτή στήλη χρειάζεται είσοδο

ΜΑΘΗΜΑ 13 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ

Άλλαξε τον φύλακα του τετραγώνου

Σμίσλοβ - Ρουντακόβσκι · Μόσχα, 1945

Το d5 είναι φυσικός προορισμός για τον λευκό ίππο c3. Το εμπόδιο είναι ο μαύρος ίππος f6, που ελέγχει το τετράγωνο. Ο αξιωματικός g5 μπορεί να αλλάξει ακριβώς αυτόν τον αμυντικό.

Θέση 13 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 16.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο μαύρο κομμάτι εμποδίζει την εγκατάσταση στο d5;
2. Μετά την αλλαγή του, ποιο πιόνι θα μπορούσε να διώξει τον ίππο;
3. Τι ρόλο έχουν τα λευκά πιόνια e4 και f5 στη σταθερότητα της θέσης;

Αν κολλήσεις

Η αξία μιας αλλαγής φαίνεται συχνά από το κομμάτι που θα μείνει, όχι από εκείνο που φεύγει.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 13 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 16.Bxf6 αφαιρεί τον φύλακα του d5. Μετά από ...Bxf6, το Nd5 εγκαθιστά τον ίππο σε τετράγωνο που τα μαύρα πιόνια δυσκολεύονται να αμφισβητήσουν. Ο λευκός αξιωματικός ανταλλάσσεται για να βελτιωθεί αποφασιστικά άλλο κομμάτι.

Ο μαύρος αξιωματικός f6 περιορίζεται από το δικό του e5. Τα λευκά πιόνια e4 και f5 κερδίζουν χώρο και στηρίζουν τη στρατηγική εικόνα. Η κρίση αφορά το σύνολο της θέσης, όχι έναν γενικό κανόνα υπέρ αξιωματικών ή ίππων.

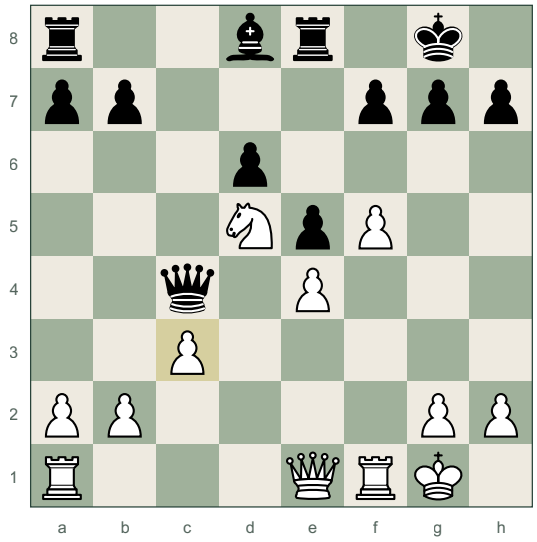
Οι άλλες κινήσεις

16.Kh1 · Χρήσιμη προφύλαξη που διατηρεί την ίδια ιδέα. Δεν είναι λάθος, αλλά πρέπει να ελέγξεις τι δραστηριότητα αποκτούν τα Μαύρα στο μεταξύ.

16.Qh4 · Στρέφει τη βασίλισσα προς τον βασιλιά πριν εξασφαλιστεί το ισχυρό τετράγωνο. Η άμεση επίθεση είναι λιγότερο πειστική από τη βελτίωση του ίππου.

Στην παρτίδα

16.Bxf6 Bxf6 17.Nd5 Bd8 18.c3

Μετά από 18.c3 · μαύρα

Τι άλλαξε

Ο ίππος έχει εγκατασταθεί και ο μαύρος αξιωματικός υποχώρησε. Το c3 στηρίζει το κέντρο και δίνει στα Λευκά χρόνο για την επόμενη αναδιάταξη.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Μαύρα θα αναζητήσουν ...b5, δραστηριότητα στην c-στήλη και πιθανή απελευθέρωση του αξιωματικού. Το φυλάκιο χρειάζεται να μετατραπεί σε στόχους.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

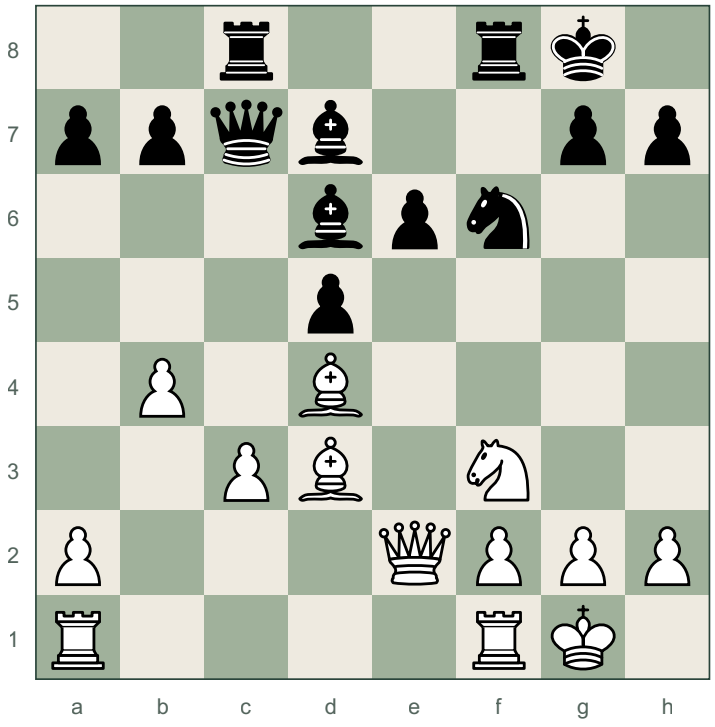
Πριν αλλάξεις κομμάτια, σχεδίασε τη θέση που θέλεις να προκύψει μετά την ανακατάληψη.

ΜΑΘΗΜΑ 14 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ

Ο αποκλεισμός γίνεται σχέδιο

Νίμτσοβιτς - Σάλβε · Κάρλσμπαντ, 1911

Τα μαύρα πιόνια e6 και d5 θέλουν να κινηθούν. Τα λευκά κομμάτια μπορούν να τα περιορίσουν από τα τετράγωνα μπροστά τους. Η λευκή δραστηριότητα εξαρτάται από τη διατήρηση αυτού του ελέγχου.

Θέση 14 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 17.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποια προώθηση θα ελευθέρωνε τα μαύρα κομμάτια;
2. Πώς συνεργάζονται ο ίππος f3 και ο αξιωματικός d4;
3. Τι θέλεις να παραμείνει στη θέση μετά από μια αλλαγή στο e5;

Αν κολλήσεις

Ο αποκλεισμός δεν σημαίνει ότι ένα κομμάτι πρέπει να μείνει για πάντα στο ίδιο τετράγωνο. Σημαίνει ότι διατηρείς τον έλεγχο της προώθησης.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 14 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 17.Ne5 τοποθετεί τον ίππο μπροστά από το e6 και τον στηρίζει με τον αξιωματικό d4. Η κίνηση περιορίζει τη μαύρη διάσπαση και αυξάνει τη δραστηριότητα κοντά στον βασιλιά.

Μετά από αλλαγές στο e5, το σημαντικό είναι να συνεχίσει ο έλεγχος των κεντρικών τετραγώνων. Στη συνέχεια της παρτίδας ο λευκός αξιωματικός ξαναπαίρνει, επιστρέφει στο d4 και ο αποκλεισμός αποκτά νέα μορφή.

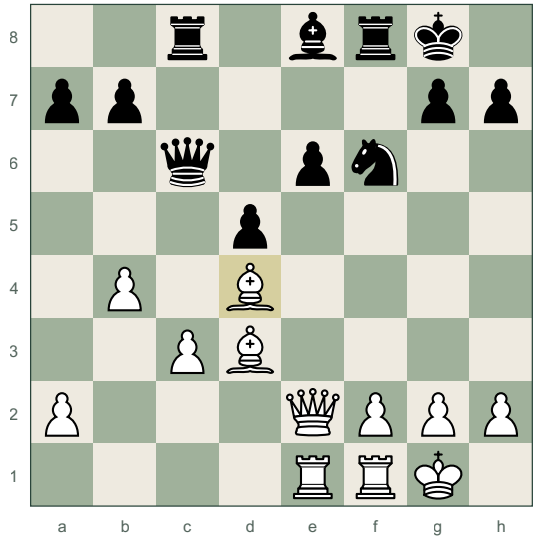
Οι άλλες κινήσεις

17.Rae1 · Εύλογη ανάπτυξη πύργου, αλλά η σειρά έχει σημασία. Πρέπει να επιβεβαιώσεις ότι ο αντίπαλος δεν θα απελευθερωθεί πριν εγκατασταθεί ο ίππος.

17.a4 · Αρχίζει παιχνίδι αλλού χωρίς να εξασφαλίσει το κέντρο. Δίνει στα Μαύρα χρόνο να αντιμετωπίσουν τον περιορισμό τους.

Στην παρτίδα

17.Ne5 Be8 18.Rae1 Bxe5 19.Bxe5 Qc6 20.Bd4

Μετά από 20.Bd4 · μαύρα

Τι άλλαξε

Ο ίππος έφυγε, αλλά ο αξιωματικός d4 και τα βαριά κομμάτια διατηρούν κεντρική πίεση. Η θέση παραμένει ζωντανή και τα Μαύρα θα ψάξουν ...e5 ή ...d4.

Η πλευρά του αντιπάλου

Πριν μεταφέρεις πύργο προς τον βασιλιά, έλεγξε αν τα μαύρα πιόνια μπορούν πλέον να κινηθούν με τακτική υποστήριξη.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

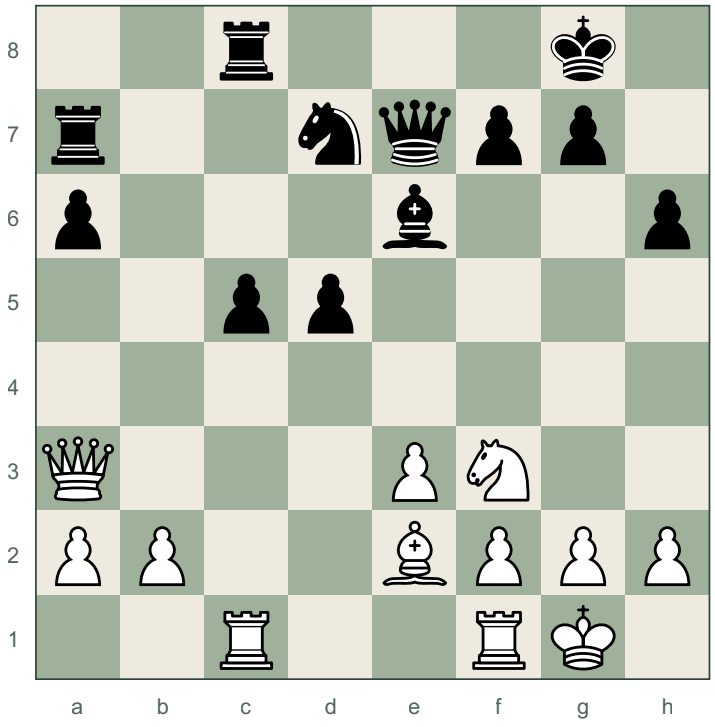
Προστάτευσε τη λειτουργία του αποκλεισμού, όχι απλώς το κομμάτι που τον ξεκίνησε.

ΜΑΘΗΜΑ 15 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ

Προετοίμασε τη σωστή διάσπαση

Φίσερ - Σπάσκι · Ρέικιαβικ, 1972, 6η παρτίδα

Ο λευκός ίππος f3 μπορεί να κινηθεί στο κέντρο και να αμφισβητήσει τον αξιωματικό e6. Το e3-e4 είναι ελκυστικό, αλλά η στιγμή της διάσπασης εξαρτάται από το ποια κομμάτια και ποια πιόνια θα μείνουν.

Θέση 15 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 18.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο αντίπαλο κομμάτι θέλεις να αμφισβητήσεις πριν προχωρήσεις το e-πιόνι;
2. Πώς αλλάζει η μαύρη δομή αν ξαναπάρει το f-πιόνι στο e6;
3. Ποια δυνατή μαύρη απάντηση χρειάζεται έλεγχο μετά το e4;

Αν κολλήσεις

Σύγκρινε τη διάσπαση πριν και μετά την αλλαγή του αξιωματικού e6.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 15 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 18.Nd4 βελτιώνει τον ίππο και επιτρέπει Nxe6. Αν ακολουθήσει ...fxe6, το λευκό e4 χτυπά μια διαφορετική δομή και δημιουργεί δυνατότητα κέρδους χώρου με f4 και e5.

Στην παρτίδα τα Μαύρα έπαιξαν ...Qf8. Αυτή δεν είναι αναγκαστική απάντηση: δραστήριες επιλογές όπως ...a5 απαιτούν ξεχωριστό έλεγχο. Η εκπαιδευτική αξία βρίσκεται στη σύνδεση αλλαγής και διάσπασης.

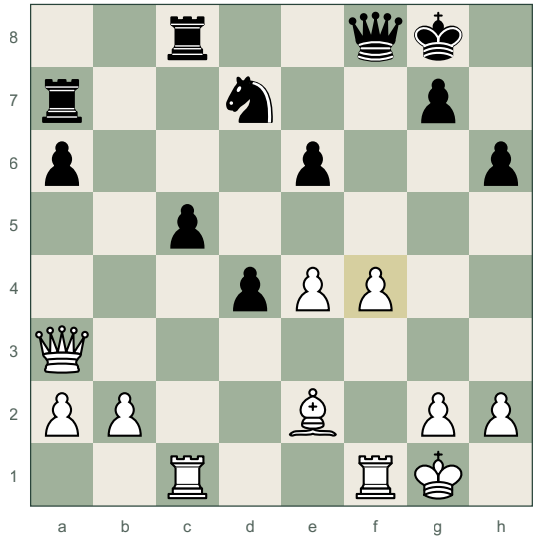
Οι άλλες κινήσεις

18.e4 · Αλλάζει αμέσως το κέντρο, ενώ ο ίππος παραμένει στο f3 και ο αξιωματικός e6 στη θέση του. Υπολόγισε ...dxe4 πριν αποφασίσεις.

18.Rfd1 · Βελτιώνει τον πύργο και παραμένει λογική επιλογή. Πρέπει όμως να συνδεθεί με συγκεκριμένη επόμενη ενέργεια στο κέντρο.

Στην παρτίδα

18.Nd4 Qf8 19.Nxe6 fxe6 20.e4 d4 21.f4

Μετά από 21.f4 · μαύρα

Τι άλλαξε

Το κέντρο δεν άνοιξε πλήρως: τα Μαύρα επέλεξαν ...d4. Τα Λευκά απάντησαν με f4 και μπορούν να κερδίσουν περισσότερο χώρο με e5.

Η πλευρά του αντιπάλου

Με ...d4 τα Μαύρα προσπαθούν να κλείσουν τις διαγωνίους και να δημιουργήσουν δικό τους ελεύθερο πιόνι αργότερα. Η προώθηση e5 χρειάζεται έλεγχο της νέας δομής.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

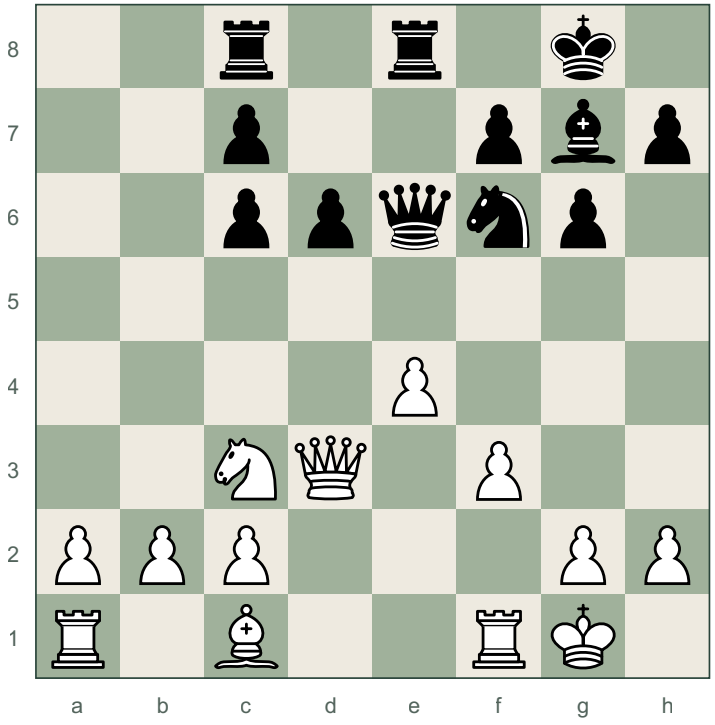
Μια αλλαγή μπορεί να προετοιμάζει διάσπαση. Η απάντηση στη διάσπαση μπορεί να απαιτεί νέο σχέδιο.

ΜΑΘΗΜΑ 16 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ

Το πιόνι αξίζει λιγότερο από τον χρόνο

Νίμτσοβιτς - Καπαμπλάνκα · Αγία Πετρούπολη, 1914

Παίζουν τα Μαύρα, που έχουν ένα πιόνι λιγότερο. Η λευκή βασίλισσα ξόδεψε χρόνο για να πάρει το a7 και επέστρεψε στο d3. Τα μαύρα κομμάτια μπορούν να αξιοποιήσουν τον συντονισμό τους.

Θέση 16 · Παίζουν τα μαύρα · πριν από 16...

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Πώς μπορεί ο ίππος f6 να αποκτήσει πιο ενεργή θέση;
2. Ποια στάση της διαδρομής θα επιτεθεί στη βασίλισσα;
3. Ποια νέα τετράγωνα θα ελέγχει ο ίππος στο c4;

Αν κολλήσεις

Δες τη διαδρομή f6-d7-e5-c4 και μέτρησε ποια βήματα γίνονται με απειλή.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 16 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 16...Nd7 οργανώνει τη διαδρομή προς e5 και c4. Στο e5 ο ίππος επιτίθεται στη βασίλισσα d3, άρα η βελτίωση κερδίζει χρόνο. Στο c4 δημιουργεί νέες πιέσεις κοντά στην πτέρυγα της βασίλισσας.

Η έλλειψη πιονιού δεν δικαιολογεί τυφλή επίθεση. Τα Μαύρα χρειάζονται συνεχή δραστηριότητα. Αν επιτρέψουν πολλές χρήσιμες αλλαγές χωρίς αντάλλαγμα, η υλική διαφορά μπορεί να γίνει σημαντικότερη.

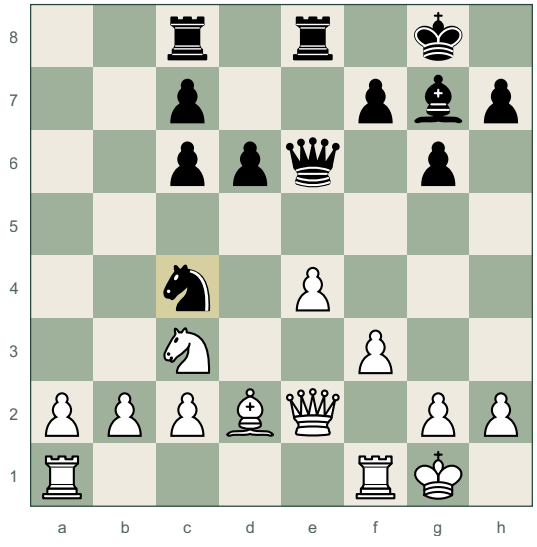
Οι άλλες κινήσεις

16...d5 · Ενεργητική κεντρική ιδέα που χρειάζεται συγκεκριμένο υπολογισμό. Ανοίγει διαφορετικές γραμμές και δεν πρέπει να απορριφθεί επειδή το βιβλίο μελετά ελιγμό ίππου.

16...Ra8 · Βάζει πύργο στην ανοιχτή a-στήλη και πιέζει την πτέρυγα. Είναι σχετική ιδέα, αλλά η βελτίωση του ίππου δίνει αμεσότερο συντονισμό.

Στην παρτίδα

16...Nd7 17.Bd2 Ne5 18.Qe2 Nc4

Μετά από 18...Nc4 · λευκά

Τι άλλαξε

Ο ίππος έφτασε στο c4, έχοντας αναγκάσει τη βασίλισσα να αλλάξει θέση. Η δραστηριότητά του αντισταθμίζει μέρος της υλικής έλλειψης.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Λευκά μπορούν να αναζητήσουν αλλαγές ή να επιστρέψουν υλικό για να ολοκληρώσουν την ανάπτυξη. Η μαύρη πίεση χρειάζεται συνέχεια με πύργους και βασίλισσα.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

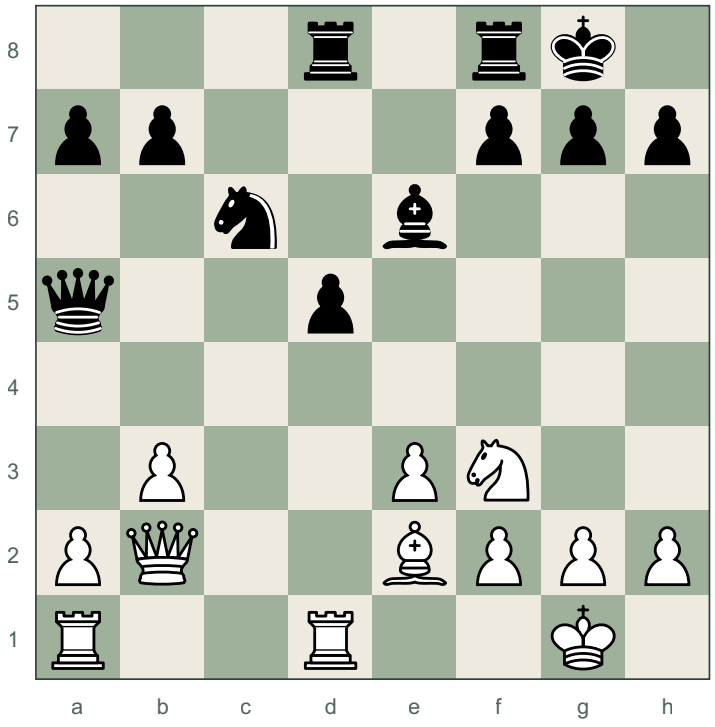
Μέτρα την αξία μιας διαδρομής και σε χρόνο. Ένας ελιγμός με απειλές κοστίζει λιγότερους ελεύθερους χρόνους.

ΜΑΘΗΜΑ 17 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ

Διπλασιασμός με συγκεκριμένο στόχο

Μποτβίνικ - Ζαγκοριάνσκι · Σβερντλόφσκ, 1943

Το μαύρο d5 είναι απομονωμένο και καλά προστατευμένο. Η πρώτη λευκή δουλειά είναι να το κρατήσει σταθερό και να δεσμεύσει αμυντικά κομμάτια, ακόμη κι αν δεν μπορεί να το κερδίσει αμέσως.

Θέση 17 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 16.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Πόσες δυνάμεις μπορείς να συγκεντρώσεις στη d-στήλη;
2. Τι κερδίζεις αν τα Μαύρα αναγκαστούν να υπερασπίζονται συνεχώς το d5;
3. Ποια προώθηση θα τους επέτρεπε να λύσουν το πρόβλημα;

Αν κολλήσεις

Ένας στόχος μπορεί να είναι χρήσιμος επειδή περιορίζει τον αντίπαλο, ακόμη και όταν αντέχει την άμεση επίθεση.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 17 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 16.Rd2 ετοιμάζει Rad1. Ο διπλασιασμός αυξάνει την πίεση στη d-στήλη και δυσκολεύει την απελευθερωτική προώθηση ...d4. Τα Μαύρα καλούνται να αφιερώσουν κομμάτια στην άμυνα.

Αν η άμυνα παραμείνει σταθερή, ο στόχος μπορεί να αλλάξει. Ένας δεμένος αντίπαλος δυσκολεύεται να καλύψει δεύτερη πτέρυγα. Αυτό δεν επιτρέπει βιαστικές προωθήσεις πριν ασφαλιστεί ο βασιλιάς.

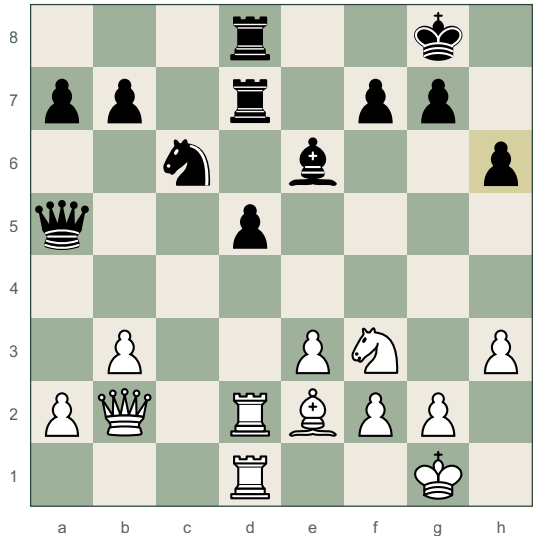
Οι άλλες κινήσεις

16.Nd4 · Ενεργοποιεί τον ίππο και είναι επίσης σοβαρή επιλογή. Έλεγξε ποιες αλλαγές προκύπτουν και ποιος θα κρατήσει τον έλεγχο του d4.

16.h3 · Χρήσιμη προφύλαξη με δυνατότητα να προηγηθεί του διπλασιασμού. Η θέση επιτρέπει περισσότερες από μία καλές σειρές.

Στην παρτίδα

16.Rd2 Rd7 17.Rad1 Rfd8 18.h3 h6

Μετά από 18...h6 · λευκά

Τι άλλαξε

Τέσσερις πύργοι σχετίζονται με το ίδιο πιόνι. Η άμεση πίεση δεν το κέρδισε, αλλά καθόρισε τις θέσεις των μαύρων κομματιών.

Η πλευρά του αντιπάλου

Η διάσπαση ...d4 είναι η βασική απελευθερωτική ιδέα. Κάθε μετακίνηση λευκού κομματιού πρέπει να ελέγχει αν την επιτρέπει.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

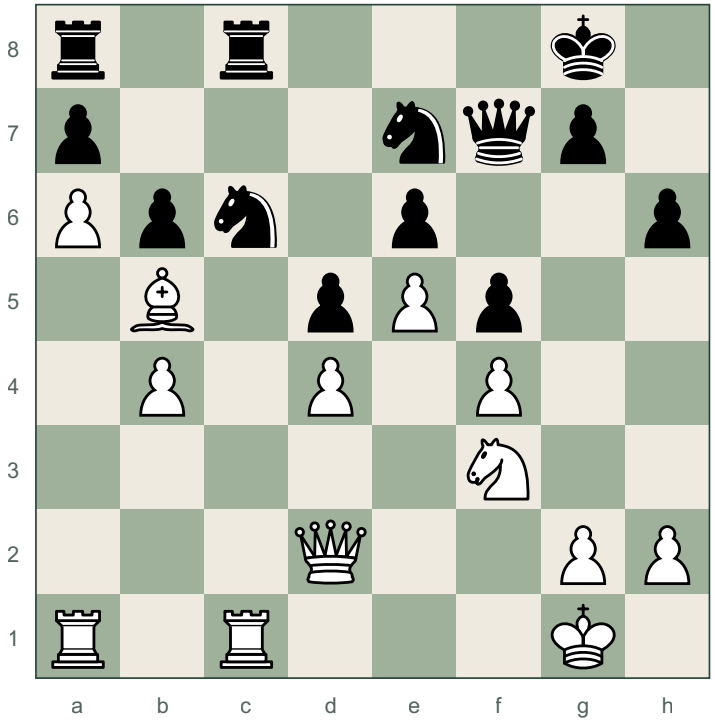
Η πίεση έχει αξία και όταν δεσμεύει. Τότε αναζήτησε δεύτερο πρόβλημα, χωρίς να εγκαταλείψεις το πρώτο.

ΜΑΘΗΜΑ 18 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ

Η ανοιχτή στήλη χρειάζεται είσοδο

Αλιέχιν - Νίμτσοβιτς · Σαν Ρέμο, 1930

Τα Λευκά διαθέτουν πολύ χώρο και η c-στήλη είναι ο βασικός δρόμος προς την περιορισμένη μαύρη θέση. Η άμεση λήψη στο c6 είναι δελεαστική, αλλά θα άλλαζε ριζικά τον συσχετισμό υλικού.

Θέση 18 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 21.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Πώς θα προσθέσεις δεύτερο πύργο στην c-στήλη;
2. Πού μπορεί να σταθεί η βασίλισσα πίσω από τους πύργους;
3. Τι χάνεις αν πάρεις βιαστικά στο c6;

Αν κολλήσεις

Όταν ο αντίπαλος δεν διαθέτει εύκολη απελευθέρωση, μπορείς να αυξήσεις την πίεση πριν κάνεις αλλαγές.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 18 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 21.Rc2 ελευθερώνει το c1 για τον δεύτερο πύργο. Ο στόχος είναι συγκέντρωση βαριών κομματιών στην ίδια στήλη, με τη βασίλισσα τελικά πίσω από τους πύργους. Η ισχύς της διάταξης προκύπτει από τον περιορισμό των μαύρων κομματιών.

Η σειρά έχει σημασία. Δεν αρκεί να αναγνωρίσεις ένα όμορφο τελικό σχήμα. Πρέπει να βρεις ασφαλή ενδιάμεσα τετράγωνα και να ελέγχεις κάθε πιθανό ...b5 ή άλλη προσπάθεια απελευθέρωσης.

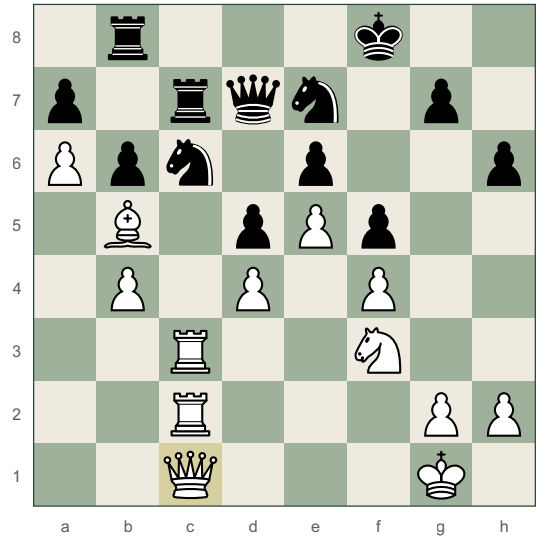
Οι άλλες κινήσεις

21.Rxc6 · Αλλάζει τον πύργο για ίππο χωρίς επαρκή συνέχεια. Η σταθερή πίεση αντικαθίσταται από υλική υποχώρηση που δεν δικαιολογείται εδώ.

21.Qe3 · Η βασίλισσα έχει χρήσιμη θέση στο e3, αλλά εδώ επιτρέπει ...Nxb4 και ενεργητικό αντιπαιχνίδι. Ο διπλασιασμός πρέπει να προηγηθεί, με έλεγχο των τακτικών λεπτομερειών.

Στην παρτίδα

21.Rc2 Qe8 22.Rac1 Rab8 23.Qe3 Rc7 24.Rc3 Qd7 25.R1c2 Kf8 26.Qc1

Μετά από 26.Qc1 · μαύρα

Τι άλλαξε

Η βασίλισσα c1 και οι πύργοι c2-c3 σχηματίζουν συστοιχία. Ο στόχος είναι ο αμυντικός μηχανισμός της c-στήλης, όχι μια αυθαίρετη προώθηση κοντά στον βασιλιά.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Μαύρα αναζητούν ...b5 για να διαταράξουν τη διάταξη. Υπολόγισε αυτή τη διάσπαση σε κάθε στάδιο της συγκέντρωσης.

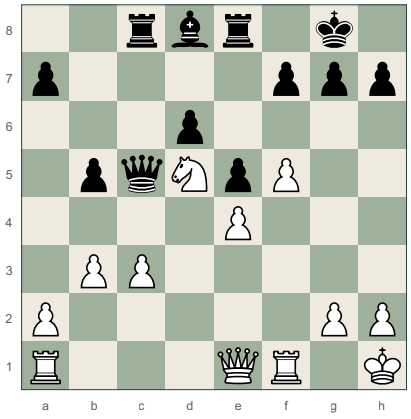
ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

Η συγκέντρωση δυνάμεων λειτουργεί όταν ο στόχος μένει σταθερός και οι ενδιάμεσες κινήσεις είναι ασφαλείς.

ΤΡΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ

Δοκίμασε τη σκέψη σου

Γράψε κίνηση, σκοπό και μια σοβαρή αντίπαλη απάντηση. Οι λύσεις βρίσκονται μετά την τελευταία διαδρομή.

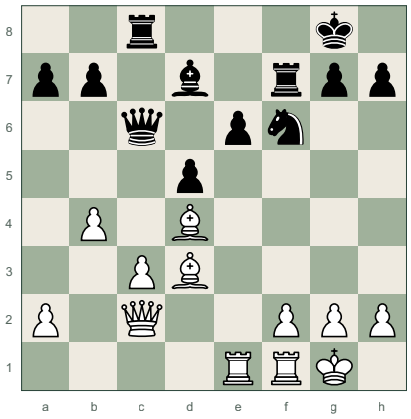
Παίζουν τα λευκά · πριν από 21.

Τ07 · Ο ίππος έφτασε. Ποιος ακολουθεί;

Σμίσλοβ - Ρουντακόβσκι · Μόσχα, 1945

Ο ίππος d5 έχει σταθερή θέση. Ποιο βαρύ κομμάτι μπορεί να προστεθεί στην επίθεση και ποια διάσπαση πρέπει να συγκρίνεις μαζί του;

Υπόδειξη: Υπάρχει διαδρομή πύργου μέσω f3 προς την πτέρυγα του βασιλιά.

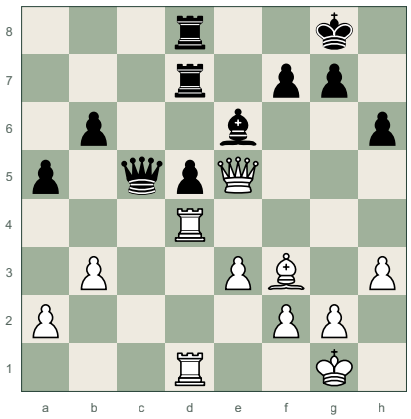
Παίζουν τα λευκά · πριν από 22.

Τ08 · Ο αποκλεισμός αλλάζει προορισμό

Νίμτσοβιτς - Σάλβε · Κάρλσμπαντ, 1911

Το κέντρο περιορίζει τα Μαύρα. Πώς θα μεταφέρεις πύργο προς τον βασιλιά χωρίς να εγκαταλείψεις αμέσως την κεντρική πίεση;

Υπόδειξη: Μια ανύψωση πύργου μπορεί να χρησιμοποιήσει την τρίτη γραμμή.

Παίζουν τα λευκά · πριν από 25.

Τ09 · Ένας δεμένος αντίπαλος

Μποτβίνικ - Ζαγκοριάνσκι · Σβερντλόφσκ, 1943

Τα μαύρα βαριά κομμάτια είναι δεμένα στη d-στήλη. Πού μπορείς να δημιουργήσεις δεύτερο πρόβλημα και ποιο ρίσκο συνοδεύει την επιλογή σου;

Υπόδειξη: Το h6 αποτελεί σημείο επαφής για προώθηση πιονιού από την πτέρυγα του βασιλιά.

Δ

ΠΕΡΙΠΟΥ 1800-2200 FIDE STANDARD

Ελέγχω και προσαρμόζομαι

Αντίπαλες ιδέες, συγκεκριμένος υπολογισμός και αλλαγή σχεδίου.

Στόχος: να ελέγχεις το σχέδιο απέναντι σε ενεργητική αντίσταση. Υπολόγισε τις κρίσιμες σειρές και επανεκτίμησε τη θέση μετά τις αλλαγές.

19 Προετοίμασε το κέντρο και μέτρα το κόστος

20 Θυσία διαφοράς για να σταματήσει το σχέδιο

21 Κράτα τη μοναδική είσοδο

22 Δοκίμασε το σχέδιο από την άλλη πλευρά

23 Άλλαξε πτέρυγα όταν η θέση το επιτρέπει

24 Η επίθεση χρειάζεται ακριβή σειρά

ΜΑΘΗΜΑ 19 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ

Προετοίμασε το κέντρο και μέτρα το κόστος

Μποτβίνικ - Καπαμπλάνκα · AVRO, 1938

Τα Λευκά θέλουν e3-e4, αλλά η άμεση προώθηση επιτρέπει ευνοϊκές αλλαγές στο κέντρο. Παράλληλα, ο μαύρος ίππος a5 μπορεί να μπει στο b3 και η βασίλισσα να πιέσει το a4.

Θέση 19 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 18.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποια κίνηση θα επιτρέψει ανακατάληψη στο e4 με πιόνι;
2. Ποιο κέρδος στην πτέρυγα μπορεί να επιτρέψεις στα Μαύρα;
3. Μετά το e4, ποιες αλλαγές πρέπει να υπολογίσεις πριν προχωρήσεις ξανά;

Αν κολλήσεις

Η προετοιμασία μιας διάσπασης αλλάζει και τον τρόπο με τον οποίο θα ξαναπάρεις στο κέντρο.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 19 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 18.f3 στηρίζει το e4 και διατηρεί τη δυνατότητα fxe4. Έτσι τα Λευκά μπορούν να σχηματίσουν ισχυρό, κινητό κέντρο. Η κίνηση συνδέει δομή και υπολογισμό: δεν αρκεί να δεις το e4, πρέπει να δεις τη θέση μετά τις αλλαγές.

Στην παρτίδα τα Μαύρα πήραν αργότερα το a4. Τα Λευκά αξιοποίησαν τον χρόνο για e4-e5 και νέα προώθηση του f-πιονιού. Η παραχώρηση υλικού έχει νόημα μόνο αν η δραστηριότητα που αποκτάς είναι πραγματική.

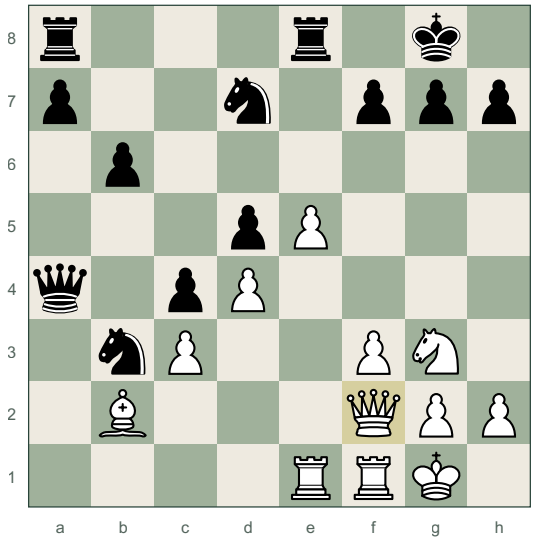
Οι άλλες κινήσεις

18.e4 · Η ιδέα είναι θεματική, αλλά χωρίς f3 οι αλλαγές στο e4 οδηγούν σε διαφορετική δομή και λιγότερο αποτελεσματικό λευκό κέντρο.

18.Ba3 · Αναζητά δραστηριότητα αξιωματικού, αλλά δεν λύνει το βασικό ζήτημα της διάσπασης. Το ...Nb3 αποκτά χρόνο για την αντίπαλη πλευρά.

Στην παρτίδα

18.f3 Nb3 19.e4 Qxa4 20.e5 Nd7 21.Qf2

Μετά από 21.Qf2 · μαύρα

Τι άλλαξε

Τα Λευκά έχασαν το a-πιόνι, αλλά ο μαύρος ίππος f6 εκτοπίστηκε και το κέντρο απέκτησε χώρο. Η βασίλισσα f2 συνδέεται με την επόμενη προώθηση f4.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Μαύρα δεν είναι υποχρεωμένα να πάρουν το a4. Το ...Re6 είναι σοβαρή αμυντική αναδιοργάνωση, απέναντι στην οποία χρειάζεται νέος υπολογισμός του e4.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

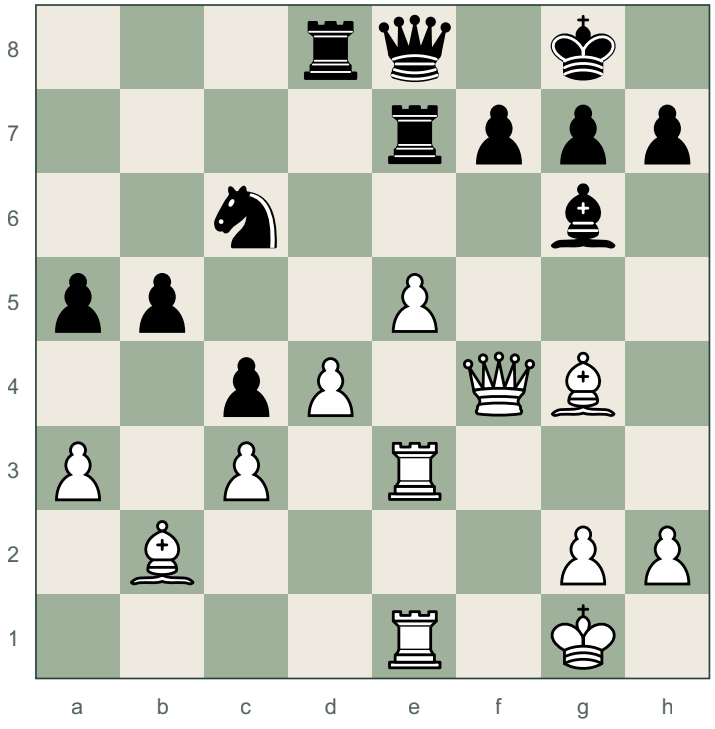
Πριν προωθήσεις κεντρικό πιόνι, υπολόγισε την ανακατάληψη και την πιο ενεργητική αντίδραση στην άλλη πτέρυγα.

ΜΑΘΗΜΑ 20 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ

Θυσία διαφοράς για να σταματήσει το σχέδιο

Ρεσέβσκι - Πετροσιάν · Ζυρίχη, 1953

Παίζουν τα Μαύρα. Τα Λευκά έχουν ισχυρό κέντρο και συγκεντρώνουν δυνάμεις για επίθεση. Ο ίππος c6 χρειάζεται το d5, αλλά η διαδρομή μέσω e7 εμποδίζεται από τον ίδιο τον πύργο e7.

Θέση 20 · Παίζουν τα μαύρα · πριν από 25...

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποια λευκή προώθηση θέλεις να σταματήσεις;
2. Πώς θα ανοίξεις διαδρομή για τον ίππο προς το d5;
3. Αν ο αξιωματικός πάρει πύργο στο e6, ποια χρήσιμη δομή μπορεί να προκύψει;

Αν κολλήσεις

Υπολόγισε όχι μόνο πόσο υλικό δίνεις, αλλά ποια λειτουργία αποκτούν τα κομμάτια που μένουν.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 20 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 25...Re6 εμποδίζει την προώθηση e5-e6 και ελευθερώνει το e7 για τον ίππο. Μετά από ...Ne7, η αλλαγή Bxe6 μπορεί να απαντηθεί με ...fxe6, δημιουργώντας πιόνι που στηρίζει το d5.

Η θυσία διαφοράς προσφέρει συγκεκριμένο αμυντικό μηχανισμό. Δεν αποτελεί απόδειξη αναγκαστικής ισοπαλίας: τα Λευκά διατηρούν πίεση και μπορούν να αρνηθούν τη θυσία. Η αξία της είναι ότι συνδυάζει περιορισμό, διαδρομή ίππου και νέα δομή.

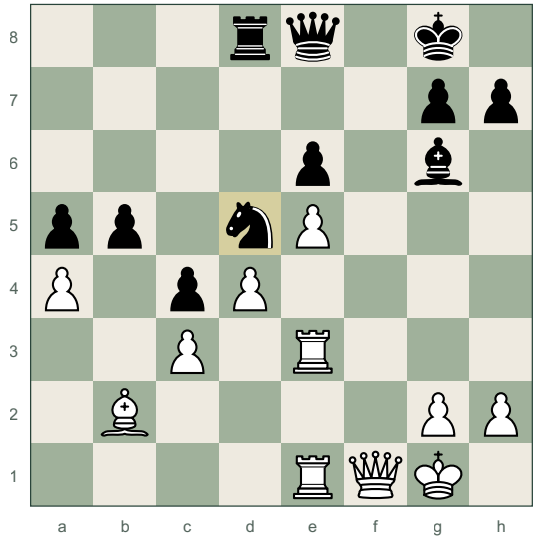
Οι άλλες κινήσεις

25...b4 · Επιτίθεται στην άλλη πτέρυγα, αλλά αφήνει το λευκό κέντρο και την επίθεση να δυναμώσουν. Η αντιπίεση δεν φτάνει εγκαίρως.

25...Rdd7 · Συγκεντρώνει πύργους παθητικά και επιτρέπει Bxd7. Μετά την ανακατάληψη, η λευκή δραστηριότητα και η προώθηση d5 παραμένουν πολύ ενοχλητικές.

Στην παρτίδα

25...Re6 26.a4 Ne7 27.Bxe6 fxe6 28.Qf1 Nd5

Μετά από 28...Nd5 · λευκά

Τι άλλαξε

Τα Μαύρα έχουν δώσει πύργο για αξιωματικό. Ο ίππος d5 και το πιόνι e6 όμως συγκρατούν το κέντρο και περιορίζουν τις λευκές διαδρομές επίθεσης.

Η πλευρά του αντιπάλου

Έλεγξε πρώτα λευκές επιλογές που αρνούνται τη θυσία, όπως μεταφορά του αξιωματικού ή ενίσχυση της επίθεσης. Η άμυνα πρέπει να λειτουργεί και χωρίς άμεσο Bxe6.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

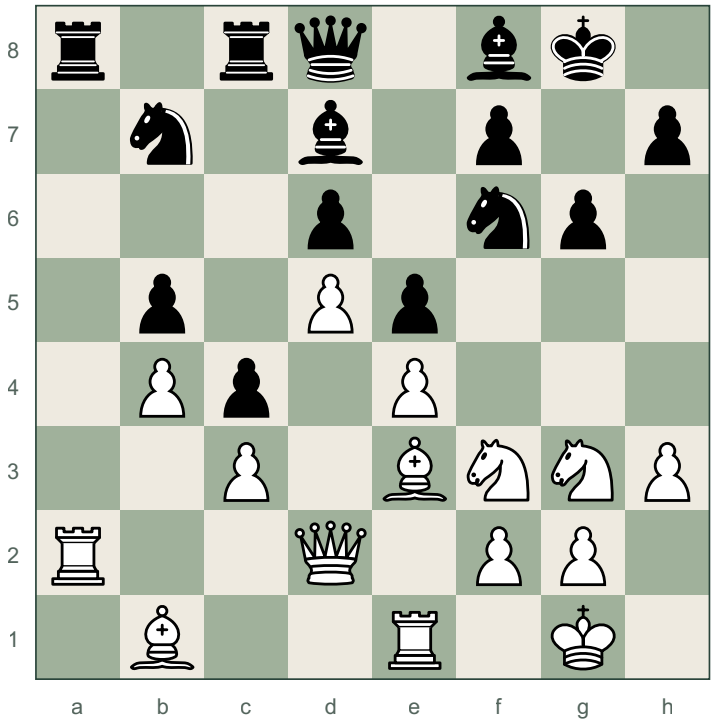
Μια θυσία θέσης χρειάζεται περιγραφή του μηχανισμού της και έλεγχο της άρνησης, όχι μόνο της αποδοχής.

ΜΑΘΗΜΑ 21 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ

Κράτα τη μοναδική είσοδο

Κάρποβ - Ούντσικερ · Νίκαια, 1974

Η a-στήλη είναι ο μοναδικός πλήρως ανοιχτός δρόμος. Τα Λευκά θέλουν να μετακινήσουν τον αξιωματικό b1 και να φέρουν δεύτερο πύργο στο a1. Υπάρχει όμως μια λεπτή τακτική λεπτομέρεια στην προστασία του a2.

Θέση 21 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 24.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο λευκό κομμάτι προστατεύει τώρα τον πύργο a2;
2. Τι αλλάζει αν ο αξιωματικός b1 πάει αμέσως στο c2;
3. Πώς μπορεί ο άλλος αξιωματικός να διακόψει τη δράση του μαύρου πύργου a8;

Αν κολλήσεις

Η βασίλισσα d2 προστατεύει το a2 κατά μήκος της δεύτερης γραμμής. Έλεγξε ποια κίνηση θα παρεμβληθεί ανάμεσά τους.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 21 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 24.Ba7 κλείνει την a-στήλη μπροστά από τον μαύρο πύργο. Ο αξιωματικός στο a7 προστατεύεται από τον πύργο a2. Έτσι τα Λευκά μπορούν να παίξουν Bc2 και κατόπιν Rea1 χωρίς να χάσουν τον πύργο τους.

Η προφύλαξη είναι συγκεκριμένη: προετοιμάζει τη δική σου διάταξη εμποδίζοντας την αντίπαλη απάντηση. Όταν η a-στήλη σταθεροποιηθεί, τα Λευκά μπορούν να αναζητήσουν δεύτερο μέτωπο στην πτέρυγα του βασιλιά.

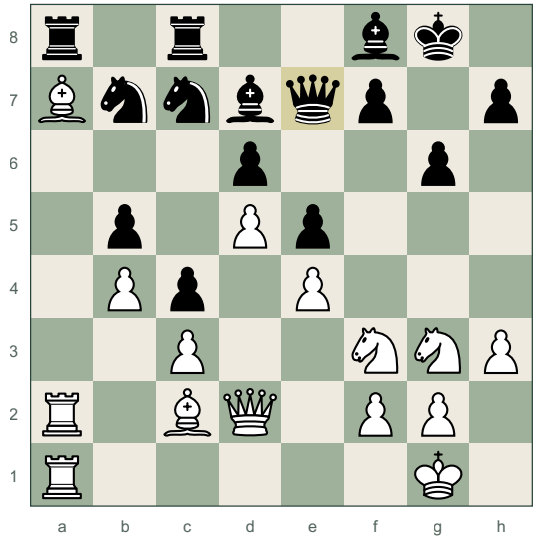
Οι άλλες κινήσεις

24.Rxa8 · Αλλάζει έναν ενεργό πύργο με τον αντίπαλο και μειώνει την πίεση. Είναι αποδεκτή επιλογή, αλλά παραχωρεί μέρος της δυνατότητας περιορισμού.

24.Bc2 · Κλείνει τη γραμμή της βασίλισσας d2 προς το a2. Τότε το ...Rxa2 κερδίζει τον πύργο, αφού η βασίλισσα δεν μπορεί να ξαναπάρει μέσα από τον αξιωματικό.

Στην παρτίδα

24.Ba7 Ne8 25.Bc2 Nc7 26.Rea1 Qe7

Μετά από 26...Qe7 · λευκά

Τι άλλαξε

Οι λευκοί πύργοι ελέγχουν την a-στήλη πίσω από τον αξιωματικό a7. Τα Μαύρα δεν μπορούν να λύσουν εύκολα την πίεση με απλές αλλαγές πύργων.

Η πλευρά του αντιπάλου

Τα Μαύρα αναζητούν αναδιάταξη των ίππων και προφύλαξη στην πτέρυγα του βασιλιά. Η λευκή επέκταση εκεί πρέπει να διατηρεί τον έλεγχο της a.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

Πριν βελτιώσεις ένα κομμάτι, έλεγξε ποια γραμμή προστασίας μπορεί να κλείσει η μετακίνησή του.

ΜΑΘΗΜΑ 22 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ

Δοκίμασε το σχέδιο από την άλλη πλευρά

Ρέτι - Καπαμπλάνκα · Νέα Υόρκη, 1924

Η προώθηση d3-d4 μοιάζει φυσική: τα Λευκά έχουν ολοκληρώσει την ανάπτυξη και διαθέτουν κεντρικές δυνατότητες. Η δοκιμή ενός σχεδίου όμως αρχίζει από την πιο ενοχλητική αντίπαλη απάντηση.

Θέση 22 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 16.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποιο λευκό κομμάτι θα δεχόταν επίθεση μετά από ...e4;
2. Τι αλλάζει αν προηγηθεί βελτίωση πύργου αντί για d4;
3. Μπορείς να διατηρήσεις περισσότερες από μία επιλογές στο κέντρο;

Αν κολλήσεις

Μετά από d4, μη θεωρήσεις δεδομένο ότι τα Μαύρα θα αλλάξουν στο d4. Εξέτασε πρώτα την προώθηση ...e4.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 22 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 16.Re1 βελτιώνει τον πύργο και διατηρεί τις επιλογές e4, Nh4 ή μεταγενέστερου d4. Η θέση επιτρέπει και άλλες χρήσιμες κινήσεις. Ο στόχος είναι να μην δεσμευτείς σε κεντρική αλλαγή πριν υπολογίσεις την αντίδραση.

Στην ιστορική παρτίδα παίχτηκε 16.d4 Be4 και ο Ρέτι κέρδισε. Αυτό δεν αρκεί για να εγκρίνουμε την πρώτη κίνηση. Η ισχυρότερη αντίδραση 16...e4 επιτίθεται στον ίππο f3 και δημιουργεί δυσκολότερο λευκό παιχνίδι.

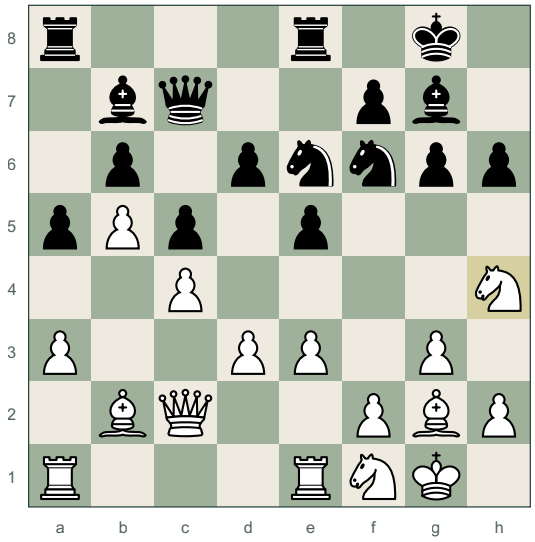
Οι άλλες κινήσεις

16.d4 · Πριν το επιλέξεις, υπολόγισε ...e4 και τη μετακίνηση του ίππου f3. Η ιδέα ανοίγματος του κέντρου δεν ακυρώνει αυτό το κέρδος χρόνου.

16.e4 · Κρατά διαφορετική κεντρική δομή και αποτελεί σοβαρή εναλλακτική. Έλεγξε ποιες διαγώνιοι κλείνουν και πού μπορούν να πάνε οι ίπποι.

Ενδεικτική συνέχεια

16.Re1 Ne6 17.Nh4

Μετά από 17.Nh4 · μαύρα

Τι άλλαξε

Τα Λευκά βελτίωσαν κομμάτια χωρίς να δεσμευτούν σε d4. Οι πλευρές εξακολουθούν να διαθέτουν κεντρικές διασπάσεις, άρα η επιλογή παραμένει ανοιχτή.

Η πλευρά του αντιπάλου

Η κρίσιμη δοκιμή του άμεσου d4 είναι ...e4, που χτυπά τον ίππο. Μετά από Re1, χρειάζεται επίσης έλεγχος πιθανών ...d5 και ...e4 στην κατάλληλη στιγμή.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

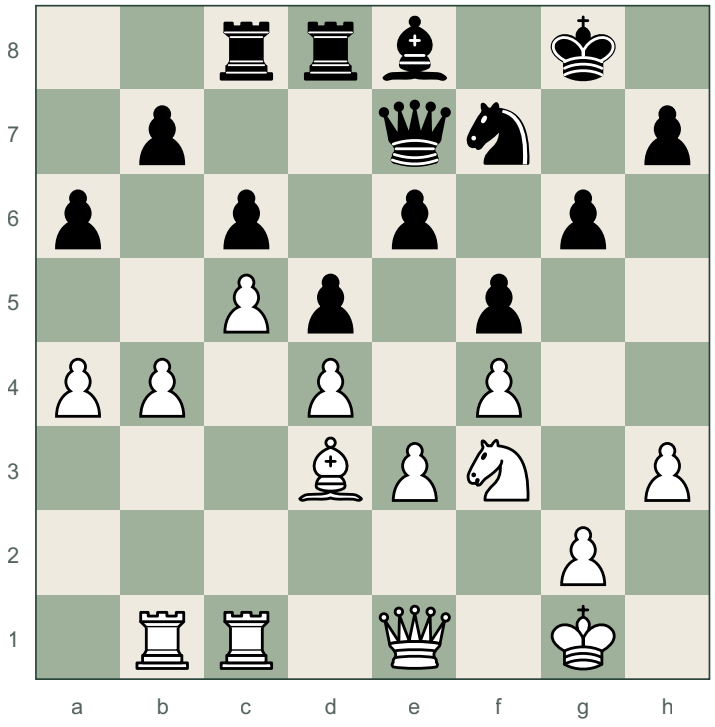
Κρίνε το σχέδιο απέναντι στην καλύτερη αντίδραση που βρίσκεις, όχι μόνο απέναντι στην απάντηση της ιστορικής παρτίδας.

ΜΑΘΗΜΑ 23 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ

Άλλαξε πτέρυγα όταν η θέση το επιτρέπει

Καπαμπλάνκα - Τρέιμπαλ · Κάρλσμπαντ, 1929

Τα Λευκά έχουν περισσότερο χώρο και το κέντρο έχει σταθεροποιηθεί. Η πίεση στην πτέρυγα της βασίλισσας μπορεί να συνδυαστεί με νέα ενέργεια στην άλλη πλευρά. Η θέση επιτρέπει υπομονή, αλλά απαιτεί έλεγχο του βασιλιά.

Θέση 23 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 24.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποια κεντρική διάσπαση θα μπορούσε να τιμωρήσει προώθηση πιονιών μπροστά στον βασιλιά;
2. Τι επαφή δημιουργεί το g4 με τη μαύρη αλυσίδα;
3. Πώς μπορούν να μεταφερθούν πύργοι στην πτέρυγα του βασιλιά;

Αν κολλήσεις

Η αλλαγή πτέρυγας γίνεται ασφαλέστερη όταν ο αντίπαλος δυσκολεύεται να ανοίξει αμέσως το κέντρο.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 23 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 24.g4 αμφισβητεί το f5 και δημιουργεί νέο μέτωπο. Στη συνέχεια της παρτίδας τα Λευκά έφεραν πύργο μέσω c2 στο g2 και προώθησαν g5. Ο χώρος τούς επέτρεψε να μεταφέρουν δυνάμεις πιο εύκολα από τον αντίπαλο.

Η κίνηση δεν είναι γενική άδεια για προώθηση του g-πιονιού. Χρειάζεται έλεγχος του ...fxg4, των κεντρικών αλλαγών και της ασφάλειας του g1. Η δυνατότητα b5 παραμένει επίσης σχετική.

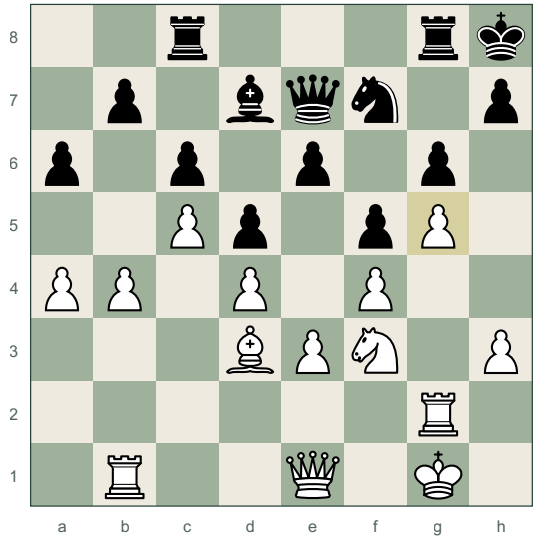
Οι άλλες κινήσεις

24.Rc2 · Προετοιμάζει μεταφορά πύργου και είναι χρήσιμη εναλλακτική σειρά. Μπορεί να προηγηθεί της πιο δεσμευτικής προώθησης πιονιού.

24.b5 · Συνεχίζει στην πτέρυγα της βασίλισσας και είναι επίσης ισχυρή ιδέα. Το ζητούμενο είναι να συγκρίνεις τις δύο πτέρυγες με συγκεκριμένες συνέχειες.

Στην παρτίδα

24.g4 Bd7 25.Rc2 Kh8 26.Rg2 Rg8 27.g5

Μετά από 27.g5 · μαύρα

Τι άλλαξε

Ο πύργος πέρασε στο g2 και το g-πιόνι κέρδισε χώρο. Η μαύρη άμυνα πρέπει πλέον να παρακολουθεί την προώθηση h4-h5 μαζί με την άλλη πτέρυγα.

Η πλευρά του αντιπάλου

Η άμεση ...fxg4 είναι υποχρεωτικό σημείο υπολογισμού πριν από το g4. Μην στηρίζεις το σχέδιο στην υπόθεση ότι ο αντίπαλος θα μείνει ακίνητος.

ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

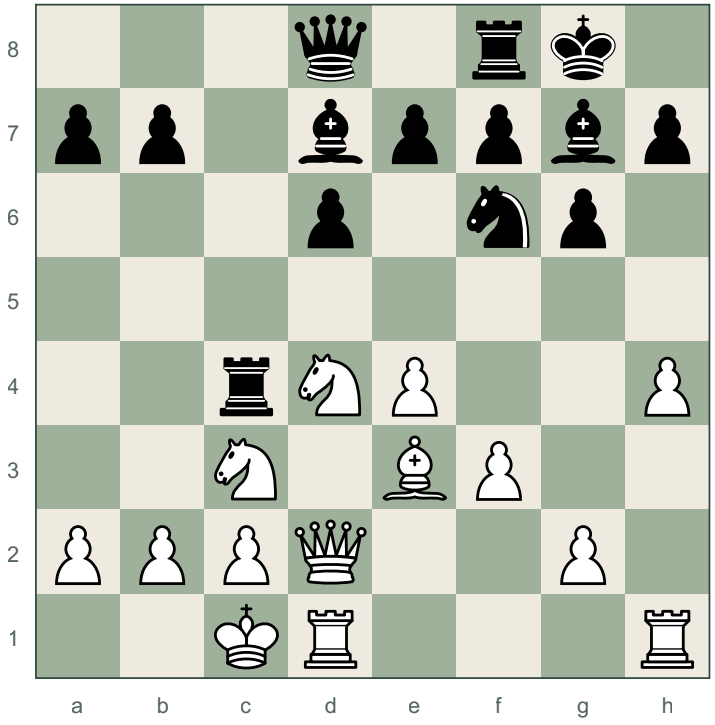
Η υπεροχή χώρου επιτρέπει μεταφορά δυνάμεων. Η σταθερότητα του κέντρου καθορίζει πόσο τολμηρή μπορεί να είναι.

ΜΑΘΗΜΑ 24 · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ

Η επίθεση χρειάζεται ακριβή σειρά

Κάρποβ - Κορτσνόι · Μόσχα, 1974, 2η παρτίδα

Οι βασιλιάδες έχουν κάνει ροκέ σε αντίθετες πτέρυγες. Ο μαύρος πύργος c4 δημιουργεί αντιπαιχνίδι και τα Λευκά διαθέτουν πιόνια που μπορούν να ανοίξουν γραμμές προς τον βασιλιά g8.

Θέση 24 · Παίζουν τα λευκά · πριν από 14.

ΠΡΙΝ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗ

1. Ποια στήλη θέλεις να ανοίξεις για τον πύργο h1;
2. Τι ακολουθεί αν ο ίππος πάρει το πιόνι στο h5;
3. Ποιες απειλές δημιουργούνται εναντίον του λευκού βασιλιά μετά από ...Qa5;

Αν κολλήσεις

Υπολόγισε h5, ...Nxh5 και g4. Μετά συνέχισε από την πλευρά των Μαύρων, χωρίς να σταματήσεις μόλις δεις την επιθετική ιδέα.

Η κίνηση που εξετάζω:

Το σχέδιο που υπηρετεί:

Η δυνατή απάντηση του αντιπάλου:

Η θέση και η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνονται στα συνοδευτικά PGN. Η εξήγηση ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 24 · Η ΣΚΕΨΗ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

Από τη θέση στο σχέδιο

Το 14.h5 προσφέρει πιόνι για να ανοίξει η h-στήλη. Μετά από ...Nxh5, το g4 επιτίθεται στον ίππο και κερδίζει χρόνο. Η επίθεση συνδέει πιόνια, πύργο και μελλοντική μεταφορά της βασίλισσας.

Το άμεσο 14.g4 είναι επίσης ισχυρό. Η επιλογή ανάμεσα στις δύο σειρές απαιτεί υπολογισμό, όχι εφαρμογή ενός συνθήματος για επιθέσεις με αντίθετα ροκέ. Το ...Qa5 και η πίεση στην c-στήλη πρέπει να βρίσκονται μέσα στη σκέψη σου.

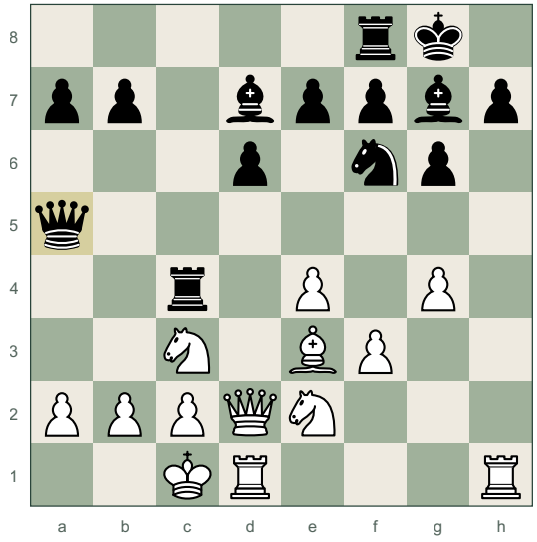
Οι άλλες κινήσεις

14.g4 · Εναλλακτική ενεργητική σειρά με το ίδιο γενικό πεδίο δράσης. Χρειάζεται ξεχωριστό έλεγχο των ...Qa5 και ...b5.

14.Kb1 · Χρήσιμη προφύλαξη σε πολλές θέσεις του Δράκου, αλλά εδώ παραχωρεί χρόνο για ...h5 και μπορεί να δυσκολέψει το άνοιγμα της h-στήλης.

Στην παρτίδα

14.h5 Nxh5 15.g4 Nf6 16.Nde2 Qa5

Μετά από 16...Qa5 · λευκά

Τι άλλαξε

Η h-στήλη άνοιξε για τα Λευκά, όμως η μαύρη βασίλισσα έφτασε στο a5. Ο ίππος e2 υποστηρίζει το c3 και η επίθεση πρέπει να συνεχιστεί με έλεγχο και των δύο βασιλιάδων.

Η πλευρά του αντιπάλου

Υπολόγισε τα σαχ, τις θυσίες στο c3 και τις απειλές στην c-στήλη πριν μεταφέρεις επιπλέον κομμάτια μακριά από τον βασιλιά c1.

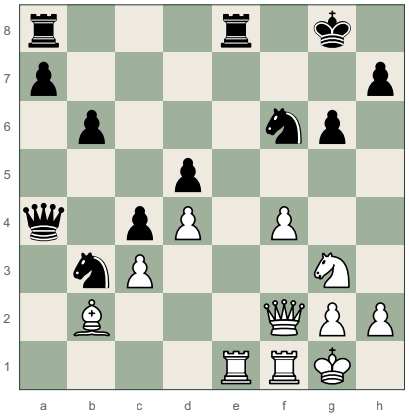
ΚΡΑΤΑ ΑΥΤΟ

Το στρατηγικό σχέδιο δείχνει τι θέλεις. Ο συγκεκριμένος υπολογισμός αποφασίζει αν μπορείς να το κάνεις τώρα.

ΤΡΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ · ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ

Δοκίμασε τη σκέψη σου

Γράψε κίνηση, σκοπό και μια σοβαρή αντίπαλη απάντηση. Οι λύσεις βρίσκονται μετά την τελευταία διαδρομή.

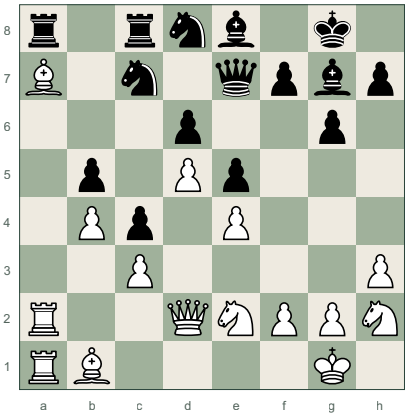
Παίζουν τα λευκά · πριν από 24.

Τ10 · Η πίεση γίνεται ελεύθερο πιόνι

Μποτβίνικ - Καπαμπλάνκα · AVRO, 1938

Ποια προώθηση θα στηρίξει εισβολή πύργου στο e6; Υπολόγισε τις αλλαγές και περιέγραψε τι νέο πλεονέκτημα μπορεί να προκύψει.

Υπόδειξη: Το πιόνι στο f5 θα ελέγχει το e6.

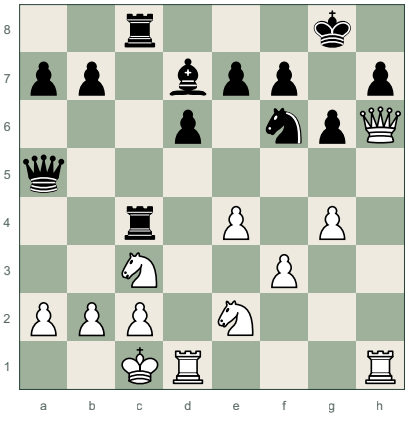
Παίζουν τα λευκά · πριν από 30.

Τ11 · Η στήλη κρατιέται. Άνοιξε δεύτερο μέτωπο

Κάρποβ - Ούντσικερ · Νίκαια, 1974

Ο έλεγχος της a-στήλης έχει σταθεροποιηθεί. Ποια διάσπαση δημιουργεί δεύτερο μέτωπο; Σύγκρινε ...exf4 και ...f6.

Υπόδειξη: Τα λευκά κομμάτια μπορούν να στηρίξουν προώθηση του f-πιονιού.

Παίζουν τα λευκά · πριν από 19.

Τ12 · Φέρε και το τελευταίο επιθετικό κομμάτι

Κάρποβ - Κορτσνόι · Μόσχα, 1974, 2η παρτίδα

Η βασίλισσα έχει φτάσει στο h6. Πώς θα προσθέσεις πύργο και πώς θα αντιμετωπίσεις τη μαύρη δραστηριότητα στην πέμπτη γραμμή;

Υπόδειξη: Δες αν ο πύργος d1 μπορεί να χρησιμοποιήσει το d3, με ενδεχόμενη είσοδο στο d5.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α

Λύσεις των ασκήσεων

Οι λύσεις αξιολογούν τη σκέψη μαζί με την κίνηση. Οι εναλλακτικές που αναφέρονται είναι επίσης χρήσιμες, όταν συνοδεύονται από σωστή αιτιολόγηση.

T01 · Άλλο άνοιγμα, γνώριμη διαδρομή

Το 12.Nf1 ετοιμάζει Ng3 και ελευθερώνει τον αξιωματικό c1. Η ιδέα από την Ιταλική μεταφέρεται στην Ισπανική. Δεν πρέπει όμως να αγνοήσεις ...d5 ή αλλαγές στο κέντρο. Το άμεσο d4 είναι επίσης καλή υποψήφια, αν η απάντησή σου εξηγεί τις προκύπτουσες αλλαγές. Δεν βαθμολογούμε ως λάθος μια διαφορετική τεκμηριωμένη επιλογή.

12.Nf1 h6 13.Ng3

Έλεγξε την απάντησή σου: Αναγνώριση του αδρανούς ίππου, διαδρομή και έλεγχος του κέντρου.

T02 · Πύργος και ημιανοιχτή στήλη

Το 12.Rfe1 αξιοποιεί την ημιανοιχτή e-στήλη. Το e6 παραμένει προστατευμένο και δεν κερδίζεται με απλή κατοχή της στήλης. Ο πύργος αυξάνει τις δυνατότητες απέναντι στο κέντρο, ενώ μπορεί να ακολουθήσει βελτίωση ίππου. Οι h3 και Qc2 είναι επίσης χρήσιμες επιλογές αν συνδέονται με σαφή επόμενη ενέργεια.

12.Rfe1 Ne7 13.Nh4

Έλεγξε την απάντησή σου: Διάκριση ανοιχτής και ημιανοιχτής στήλης, χωρίς υπόσχεση άμεσου κέρδους.

T03 · Ολοκλήρωση της ανάπτυξης

Το 9...Bb7 ολοκληρώνει ένα συνεπές αναπτυξιακό σχέδιο. Μετά από κεντρικές αλλαγές ο αξιωματικός μπορεί να δράσει στη μεγάλη διαγώνιο ή να ξαναπάρει στο d5. Η σειρά των αλλαγών μετρά: στην ενδεικτική συνέχεια προηγείται Bxe7, πριν από Nxd5. Το ...h6 είναι χρήσιμη εναλλακτική προφύλαξη, αλλά χρειάζεται να εξηγηθεί πότε θα βγει και ο αξιωματικός. Το ...cxd4 αλλάζει πρώτα τη δομή και απαιτεί χωριστή αξιολόγηση.

9...Bb7 10.cxd5 Nxd5 11.Bxe7 Qxe7 12.Nxd5 Bxd5

Έλεγξε την απάντησή σου: Σύνδεση της ανάπτυξης με τις επόμενες κεντρικές αλλαγές.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β

Λύσεις των ασκήσεων

Οι λύσεις αξιολογούν τη σκέψη μαζί με την κίνηση. Οι εναλλακτικές που αναφέρονται είναι επίσης χρήσιμες, όταν συνοδεύονται από σωστή αιτιολόγηση.

Τ04 · Η πίεση δεν μένει στην πτέρυγα

Το 12...f6 αμφισβητεί το e5 και αναζητά απελευθέρωση. Μετά από exf6, η ανακατάληψη ...Nxf6 βελτιώνει τον ίππο και αλλάζει τις κεντρικές γραμμές. Το ...cxd4 είναι επίσης σχετικό. Τα Λευκά διατηρούν χώρο και δυνατότητες, οπότε η διάσπαση δεν αποτελεί αυτόματη ισότητα. Το κλείσιμο με ...c4 αφήνει πιο σταθερή τη λευκή αλυσίδα.

12...f6 13.exf6 Nxf6

Έλεγξε την απάντησή σου: Συγκεκριμένος στόχος της διάσπασης και θέση μετά την ανακατάληψη.

Τ05 · Κλείνω ή ανοίγω το κέντρο;

Το 11...f4 διατηρεί κλειστό το κέντρο και συνδέεται με ...g5-g4. Τα Λευκά θα αναζητήσουν b4 και c5. Μετά από ...fxe4 και fxe4 προκύπτει άλλη δομή και η f-στήλη γίνεται σημαντικότερη για τα Λευκά. Το ...Nf6 αποτελεί επίσης λογική αναδιάταξη. Καλή απάντηση είναι εκείνη που περιγράφει και τη συνέχεια του αντιπάλου.

11...f4 12.Bd2 g5 13.b4

Έλεγξε την απάντησή σου: Σύγκριση δύο διαφορετικών δομών, μαζί με το αντίπαλο σχέδιο.

Τ06 · Δημιούργησες αδυναμία. Τώρα;

Το 15.Ne2 ανοίγει τη γραμμή της βασίλισσας c2 προς το c6 και κρατά προορισμούς όπως f4. Το Rfc1 είναι επίσης χρήσιμη προετοιμασία πίσω από τη βασίλισσα. Η προφύλαξη h3 αξίζει εξέταση. Το Na4 μοιάζει θεματικό, αλλά χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στις ενεργητικές μαύρες απαντήσεις. Η δημιουργία της αδυναμίας ήταν το πρώτο βήμα. Τώρα χρειάζεται πρόσβαση σε αυτή.

15.Ne2 Rc8

Έλεγξε την απάντησή σου: Αναγνώριση του εμποδίου στη γραμμή πίεσης και ρεαλιστική βελτίωση κομματιού.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ

Λύσεις των ασκήσεων

Οι λύσεις αξιολογούν τη σκέψη μαζί με την κίνηση. Οι εναλλακτικές που αναφέρονται είναι επίσης χρήσιμες, όταν συνοδεύονται από σωστή αιτιολόγηση.

Τ07 · Ο ίππος έφτασε. Ποιος ακολουθεί;

Το 21.Rf3 ετοιμάζει μεταφορά του πύργου και συνεργάζεται με f6. Η άμεση 21.f6 είναι επίσης πολύ ισχυρή και πρέπει να αναγνωριστεί ως πλήρης απάντηση όταν συνοδεύεται από υπολογισμό. Στην παρτίδα ακολούθησε ...Kh8 και κατόπιν f6. Η αξία του σχεδίου προκύπτει από τον συντονισμό ίππου, πύργου, βασίλισσας και f-πιονιού.

21.Rf3 Kh8 22.f6 gxf6 23.Qh4

Έλεγξε την απάντησή σου: Προσθήκη δύναμης ή άμεση διάσπαση με συγκεκριμένη συνέχεια.

Τ08 · Ο αποκλεισμός αλλάζει προορισμό

Το 22.Re3 ετοιμάζει Rg3 και αυξάνει την πίεση προς το g7. Η θέση επιτρέπει και άλλες ισχυρές βελτιώσεις, όπως Re5. Το κρίσιμο είναι να διατηρηθεί ο περιορισμός του κέντρου. Η βιαστική Bxf6 παραχωρεί τον ενεργό αξιωματικό και αλλάζει τον μηχανισμό του αποκλεισμού, οπότε χρειάζεται πολύ ισχυρότερο επιχείρημα από μια γενική επιθυμία αλλαγών.

22.Re3 b6 23.Rg3 Kh8

Έλεγξε την απάντησή σου: Διαδρομή πύργου και διατήρηση του ελέγχου των μαύρων διασπάσεων.

Τ09 · Ένας δεμένος αντίπαλος

Το 25.g4 ετοιμάζει g5 και αξιοποιεί τη δέσμευση των μαύρων κομματιών. Στην παρτίδα η αλλαγή ...hxg5 έφερε τη βασίλισσα στο g5. Το h4 είναι επίσης ισχυρή ιδέα προετοιμασίας, ενώ η Qg3 μπορεί να διατηρήσει πίεση. Πριν μετακινηθούν τα πιόνια του βασιλιά, πρέπει να ελεγχθεί αν τα Μαύρα προλαβαίνουν ...d4 ή άλλη ενεργητική διάσπαση.

25.g4 Qc6 26.g5 hxg5 27.Qxg5

Έλεγξε την απάντησή σου: Σύνδεση πρώτου και δεύτερου στόχου, με έλεγχο της ασφάλειας του βασιλιά.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ

Λύσεις των ασκήσεων

Οι λύσεις αξιολογούν τη σκέψη μαζί με την κίνηση. Οι εναλλακτικές που αναφέρονται είναι επίσης χρήσιμες, όταν συνοδεύονται από σωστή αιτιολόγηση.

Τ10 · Η πίεση γίνεται ελεύθερο πιόνι

Το 24.f5 δημιουργεί πίεση και στηρίζει την ιδέα Re6. Μετά τις αλλαγές των πύργων, το f-πιόνι μπορεί να ξαναπάρει στο e6 και να γίνει προχωρημένο ελεύθερο πιόνι. Η συνέχεια της παρτίδας δείχνει μετατροπή του πλεονεκτήματος: από κινητό κέντρο και δραστηριότητα σε διαφορετικό, συγκεκριμένο στόχο. Έλεγξε και άρνηση των αλλαγών από τα Μαύρα.

24.f5 Rxe1 25.Rxe1 Re8 26.Re6 Rxe6 27.fxe6 Kg7

Έλεγξε την απάντησή σου: Πλήρης υπολογισμός της ανακατάληψης και αναγνώριση της νέας μορφής του πλεονεκτήματος.

Τ11 · Η στήλη κρατιέται. Άνοιξε δεύτερο μέτωπο

Το 30.f4 αρχίζει ενέργεια στην πτέρυγα του βασιλιά. Μετά από ...exf4, το Nxf4 ενεργοποιεί τον ίππο e2. Στην παρτίδα τα Μαύρα έπαιξαν ...f6 και ακολούθησαν f5 και ...g5, δημιουργώντας νέα κλειστή δομή. Τα Λευκά πρέπει τότε να βρουν νέες διαδρομές και σημεία διείσδυσης. Η διάσπαση δεν τελειώνει τη σκέψη: αλλάζει το αντικείμενό της.

30.f4 f6 31.f5 g5

Έλεγξε την απάντησή σου: Δύο διαφορετικές απαντήσεις στη διάσπαση και νέα αξιολόγηση μετά το κλείσιμο.

Τ12 · Φέρε και το τελευταίο επιθετικό κομμάτι

Το 19.Rd3 προσθέτει επιθετική δύναμη και κρατά διαθέσιμη τη μετάβαση στο d5. Στη συνέχεια της παρτίδας, μετά από ...R4c5 και g5, ο πύργος πέρασε στο d5 με επίθεση στη βασίλισσα a5. Το άμεσο Rd5 είναι επίσης ισχυρή υποψήφια με δικό της υπολογισμό. Το πρόωρο g5 χωρίς ένταξη του πύργου δεν έχει αυτομάτως την ίδια αξία.

19.Rd3 R4c5 20.g5 Rxg5 21.Rd5

Έλεγξε την απάντησή σου: Συνεργασία της επιθετικής ιδέας με συγκεκριμένο τακτικό έλεγχο και αντίπαλες απειλές.

ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ · 1/2

Μικρό λεξικό στρατηγικής

Ανάπτυξη

Η είσοδος των κομματιών στο παιχνίδι και η συνεργασία τους. Ένα κομμάτι μπορεί να έχει φύγει από την αρχική θέση και να χρειάζεται ακόμη βελτίωση.

Υποψήφια κίνηση

Μια κίνηση που αξίζει συγκεκριμένη εξέταση. Τη διαλέγουμε επειδή απαντά σε απειλή ή υπηρετεί έναν αναγνωρίσιμο στόχο.

Σχέδιο

Μια πρόθεση για αλλαγή της θέσης, μαζί με τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν και τις συνθήκες που μπορούν να την ανατρέψουν.

Διάσπαση

Κίνηση πιονιού που δημιουργεί ή αλλάζει επαφή με την αντίπαλη δομή. Μπορεί να ανοίξει γραμμές, να κερδίσει χώρο ή να προκαλέσει αδυναμίες.

Ανοιχτή / ημιανοιχτή στήλη

Ανοιχτή είναι η στήλη χωρίς πιόνια. Ημιανοιχτή για μια πλευρά είναι εκείνη χωρίς δικό της πιόνι, όπου υπάρχει αντίπαλο πιόνι.

Φυλάκιο

Χρήσιμο τετράγωνο για κομμάτι, συνήθως κοντά στην αντίπαλη παράταξη, που μπορεί να διατηρηθεί χωρίς εύκολη εκδίωξη. Χρειάζεται έλεγχο και των αλλαγών κομματιών.

Απομονωμένο πιόνι

Πιόνι χωρίς φίλια πιόνια στις διπλανές στήλες. Δεν στηρίζεται από πιόνι, αλλά μπορεί να προσφέρει χώρο και δραστηριότητα.

Αποκλεισμός

Περιορισμός της προώθησης ενός πιονιού ή μιας ομάδας πιονιών, συχνά με κομμάτι εγκατεστημένο μπροστά τους.

ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ · 2/2

Μικρό λεξικό στρατηγικής

Προφύλαξη

Αναγνώριση και περιορισμός μιας χρήσιμης αντίπαλης ιδέας. Δεν ταυτίζεται με παθητική άμυνα ή με τυχαίες κινήσεις h3 και h6.

Αντιπαιχνίδι

Ενεργητικές δυνατότητες που δημιουργούν προβλήματα στον αντίπαλο και περιορίζουν την ελευθερία με την οποία υλοποιεί το σχέδιό του.

Επίθεση μειονότητας

Προώθηση της μικρότερης ομάδας πιονιών εναντίον μεγαλύτερης αντίπαλης ομάδας, με στόχο συνήθως τη δημιουργία σταθερής αδυναμίας.

Ανύψωση πύργου

Μεταφορά πύργου σε ενδιάμεση γραμμή και κατόπιν προς άλλη στήλη. Παραδείγματα είναι τα Re3-g3 και Rd3-d5.

Θυσία διαφοράς

Παραχώρηση πύργου για αξιωματικό ή ίππο. Μπορεί να προσφέρει επίθεση, αποκλεισμό ή δομική αποζημίωση, αλλά χρειάζεται συγκεκριμένη αιτιολόγηση.

Δεύτερη αδυναμία

Πρόσθετο πρόβλημα που δημιουργείται όταν ο αντίπαλος μπορεί να υπερασπιστεί έναν μόνο στόχο. Αξιοποιεί τη δυσκολία μεταφοράς των αμυντικών του κομματιών.

Μετατροπή πλεονεκτήματος

Αλλαγή της μορφής ενός πλεονεκτήματος: για παράδειγμα, η δραστηριότητα μπορεί να οδηγήσει σε ελεύθερο πιόνι ή σε ευνοϊκό φινάλε.

Τέμπο

Χρόνος που εκφράζεται με μία κίνηση. Μια βελτίωση με απειλή μπορεί να κερδίζει τέμπο επειδή αναγκάζει τον αντίπαλο να απαντήσει.

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΣΟΥ ΠΑΡΤΙΔΕΣ

Φύλλο σκέψης

Χρησιμοποίησε αυτό το φύλλο όταν αναλύεις δικές σου παρτίδες. Διάλεξε μια θέση όπου δυσκολεύτηκες να αποφασίσεις και γράψε πριν ανοίξεις τη μηχανή.

Παρτίδα, αριθμός κίνησης και χρώμα

Τι άλλαξε με την τελευταία κίνηση;

Ποια είναι τα δύο σημαντικότερα χαρακτηριστικά της θέσης;

Ποιο κομμάτι ή ποια δομή θέλω να βελτιώσω;

Πρώτη υποψήφια και δυνατή αντίπαλη απάντηση

Δεύτερη υποψήφια και δυνατή αντίπαλη απάντηση

Η επιλογή μου και η θέση που περιμένω να προκύψει

Τι παρατήρησα μετά την ανάλυση;

ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Προέλευση των θέσεων

Οι ιστορικές θέσεις προέρχονται από το τοπικό σώμα PGN της Mega Database 2026. Χρησιμοποιούνται οι κινήσεις και τα βασικά στοιχεία των παρτίδων. Τα ελληνικά διδακτικά σχόλια και οι ερωτήσεις έχουν γραφτεί για το παρόν βιβλίο.

Οι υπόλοιπες θέσεις είναι θέσεις μελέτης από νόμιμες σειρές ανοίγματος. Η σειρά μέχρι κάθε θέση δίνεται στο βιβλίο ή στο συνοδευτικό PGN. Δεν παρουσιάζονται ως παρτίδες συγκεκριμένων παικτών.

Μαθήματα	Παρτίδα
08	Μποτβίνικ - Βίντμαρ Νότιγχαμ, 1936
13	Σμίσλοβ - Ρουντακόβσκι Μόσχα, 1945
14	Νίμτσοβιτς - Σάλβε Κάρλσμπαντ, 1911
15	Φίσερ - Σπάσκι Ρέικιαβικ, 1972, 6η παρτίδα
16	Νίμτσοβιτς - Καπαμπλάνκα Αγία Πετρούπολη, 1914
17	Μποτβίνικ - Ζαγκοριάνσκι Σβερντλόφσκ, 1943
18	Αλιέχιν - Νίμτσοβιτς Σαν Ρέμο, 1930
19	Μποτβίνικ - Καπαμπλάνκα AVRO, 1938
20	Ρεσέβσκι - Πετροσιάν Ζυρίχη, 1953
21	Κάρποβ - Ούντσικερ Νίκαια, 1974
22	Ρέτι - Καπαμπλάνκα Νέα Υόρκη, 1924
23	Καπαμπλάνκα - Τρέιμπαλ Κάρλσμπαντ, 1929
24	Κάρποβ - Κορτσνόι Μόσχα, 1974, 2η παρτίδα

Οι ασκήσεις T07-T12 χρησιμοποιούν διαφορετικά σημεία έξι από αυτές τις παρτίδες. Στα PGN αναγράφεται το ακριβές σημείο της καταγραφής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πηγές και επόμενη μελέτη

Για περισσότερη μελέτη της σκέψης, των σχεδίων και της σχέσης τους με τον υπολογισμό:

José Raúl Capablanca, Chess Fundamentals
Κλασική παρουσίαση βασικών αρχών, με ενότητες για τον σχεδιασμό στο μέσον της παρτίδας.

https://www.gutenberg.org/files/33870/33870-h/33870-h.htm

Karel van Delft & Sipke Ernst, Find Your Next Move
Υποψήφιες κινήσεις και εργαλεία σκέψης. Επίσημη παρουσίαση του εκδότη New In Chess.

https://www.newinchess.com/find-your-next-move

Boris Gelfand, Positional Decision Making in Chess
Δείγμα του εκδότη Quality Chess για αποφάσεις θέσης και την ανάπτυξη της σκακιστικής κατανόησης.

https://www.qualitychess.co.uk/ebooks/PositionalDecisionMakinginChess-excerpt.pdf

FIDE Rating Regulations
Κανονισμός με ισχύ από 1 Μαρτίου 2024, άρθρα 7.1.2 και 7.2.1 για το όριο δημοσιευμένου rating.

https://handbook.fide.com/chapter/B022024

OlimpBase, Nice 1974, final A, round 4
Διασταύρωση της ημερομηνίας της παρτίδας Κάρποβ - Ούντσικερ: 18 Ιουνίου 1974.

https://www.olimpbase.org/1974/1974fa04.html

Οι παραπομπές ξεχωρίζουν την προέλευση των καταγραφών από τις προτάσεις περαιτέρω ανάγνωσης. Οι εξηγήσεις του βιβλίου δεν αποτελούν μετάφραση σχολίων άλλης έκδοσης.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Για αυτή την έκδοση

Πρώτη έκδοση, 16 Οκτωβρίου 2026. Πρωτότυπο ελληνικό διδακτικό κείμενο.

Έλεγχος θέσεων

Οι αρχικές θέσεις ανακατασκευάζονται από τις καταγραφές τους. Η νομιμότητα των κινήσεων και των πρόσθετων βαριάντων ελέγχθηκε με python-chess. Τα διαγράμματα παράγονται από τις ίδιες θέσεις που περιλαμβάνονται στα PGN.

Έγινε επιλεκτικός τοπικός έλεγχος με Stockfish 19 για τις υποψήφιες κινήσεις, τις κρίσιμες αντιδράσεις και τις τακτικές λεπτομέρειες. Η μηχανή χρησιμοποιείται ως έλεγχος, όχι ως υποκατάστατο διδακτικής εξήγησης. Οι ιστορικές συνέχειες διακρίνονται από τις ενδεικτικές βαριάντες.

Συνοδευτικά αρχεία

Το meta-to-anoigma.pgn περιέχει τα 24 μαθήματα και τις 12 ασκήσεις με εξηγήσεις. Το askiseis-horis-lyseis.pgn κρατά μόνο τις 12 θέσεις εξάσκησης και τις ερωτήσεις. Το istorikes-partides.pgn περιέχει τις πλήρεις ιστορικές καταγραφές χωρίς ξένα σχόλια. Το HTML αποτελεί επεξεργάσιμη πηγή της σελιδοποιημένης έκδοσης.

Εικαστικό και διαγράμματα

Το εικαστικό του εξωφύλλου δημιουργήθηκε με το ενσωματωμένο εργαλείο imagegen. Η ελληνική τυπογραφία προστέθηκε χωριστά. Το κείμενο της οδηγίας δημιουργίας συνοδεύει τα αρχεία.

Τα διανυσματικά κομμάτια είναι τα ακριβή σχέδια Cburnett. Copyright (c) 2006, Cburnett and Wikimedia Commons contributors. Χρησιμοποιούνται με άδεια BSD 3-Clause, η οποία ακολουθεί. Η τέχνη των κομματιών δεν τροποποιήθηκε.

Πηγή και επιλογές αδειοδότησης στο Wikimedia Commons

ΑΔΕΙΑ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΙΩΝ

Cburnett

BSD 3-Clause License

Chess piece artwork
Copyright (c) 2006, Cburnett and Wikimedia Commons contributors
All rights reserved.

Redistribution and use in source and binary forms, with or without
modification, are permitted provided that the following conditions are met:

1. Redistributions of source code must retain the above copyright notice,
   this list of conditions and the following disclaimer.

2. Redistributions in binary form must reproduce the above copyright notice,
   this list of conditions and the following disclaimer in the documentation
   and/or other materials provided with the distribution.

3. Neither the name of the copyright holder nor the names of its contributors
   may be used to endorse or promote products derived from this software
   without specific prior written permission.

THIS SOFTWARE IS PROVIDED BY THE COPYRIGHT HOLDERS AND CONTRIBUTORS "AS IS"
AND ANY EXPRESS OR IMPLIED WARRANTIES, INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, THE
IMPLIED WARRANTIES OF MERCHANTABILITY AND FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE ARE
DISCLAIMED. IN NO EVENT SHALL THE COPYRIGHT HOLDER OR CONTRIBUTORS BE LIABLE
FOR ANY DIRECT, INDIRECT, INCIDENTAL, SPECIAL, EXEMPLARY, OR CONSEQUENTIAL
DAMAGES (INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, PROCUREMENT OF SUBSTITUTE GOODS OR
SERVICES; LOSS OF USE, DATA, OR PROFITS; OR BUSINESS INTERRUPTION) HOWEVER
CAUSED AND ON ANY THEORY OF LIABILITY, WHETHER IN CONTRACT, STRICT LIABILITY,
OR TORT (INCLUDING NEGLIGENCE OR OTHERWISE) ARISING IN ANY WAY OUT OF THE USE
OF THIS SOFTWARE, EVEN IF ADVISED OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΣΚΕΨΗ

Η επόμενη κίνηση αρχίζει από μια καθαρή ιδέα.

Τα κομμάτια αναπτύχθηκαν. Ο βασιλιάς έκανε ροκέ. Τώρα χρειάζεται να αποφασίσεις πού θα παίξεις, τι θα αλλάξεις και ποιες απειλές θα ελέγξεις.

Είκοσι τέσσερα μαθήματα σε οδηγούν από τη βελτίωση ενός κομματιού στη σύγκριση σύνθετων σχεδίων. Κάθε θέση συνοδεύεται από ερωτήσεις, εξήγηση της σκέψης, εναλλακτικές κινήσεις και συνέχεια στη σκακιέρα.

Για εφήβους και ενήλικες που γνωρίζουν τους κανόνες.
Από εισαγωγικές ιδέες μέχρι απαιτητικές θέσεις,
με οδηγό το FIDE standard και την κατανόηση.

24	12	4
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ	ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ · ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ